

Джералдова гра
Стівен Edwin Кінг

Цей відпочинок у віддаленому літньому будиночку мав стати ідеальним для подружжя Джералда та Джессі. Але пристрасна ніч раптом закінчилася... смертю чоловіка. Джессі залишається прикутою наручниками до ліжка поруч із мертвим Джералдом у порожньому, ізольованому від світу будинку. Однак самотньою вона буде недовго. Найтемніші страхи та спогади придуть до її понівеченої, розщепленої свідомості. А ще прийде він – моторошний чоловік, що дивитиметься на неї з темного кутка кімнати. Хто він – привид чи схиблений убивця? Плід кошмарних дитячих спогадів Джессі, що повернувся познущатися з неї знову? І яку ціну має заплатити вона, щоб позбутися фантомів пам'яті, загрозливих гостей та неблаганних металевих наручників?

Обережно! Ненормативна лексика!

Стівен Кінг

Джералдова гра

© Stephen King, 1992

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою,
2022

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення,
2022

* * *

Цю книжку, з любов'ю й захопленням, присвячено шести чудовим жінкам:

Маргарет Спрус Моргаус
Кетрін Спрус Грейвз
Стефані Спрус Леонард
Енн Спрус Лабрі
Табіті Спрус Кінг
Марселлі Спрус

[Седі] зібралася з силами. Неможливо описати її презирливий вираз і люту зневагу, з якими вона відповіла.

– Ви, чоловіки! Ви розпутні брудні свині! Всі ви однакові, всі! Свині!
Свині!

Вільям Сомерсет Моєм. Дош[1 - Переклад Марії Жук. (Тут і далі - прим. пер.)]

1

Джессі чула, як від жовтневого павітру, що розноситься навколо будинку, час від часу легенько погрюкують задні двері. Одвірок на осінь завжди розбухає, тож щоб зачинити двері, ними треба добряче хряснути. Цього разу вони про це забули. Вона подумала, чи не сказати Джералдові сходити й нормально зачинити двері, перш ніж вони надто захопляться, бо інакше той грюкіт винесе їй мізки. А тоді зрозуміла, наскільки це сміховинно, зважаючи на обставини. Це зіпсує всю атмосферу.

«Яку атмосферу?»

Так, хороше запитання. І коли Джералд повернув порожнистий ключ у другому замку, коли Джессі почула цокіт хвилинної стрілки над лівим вухом, то зрозуміла, що атмосферу тут берегти не обов'язково, принаймні їй. Звісно, саме тому вона взагалі помітила ті незачинені двері. У неї сексуальне збудження від ігор із бондажем довго не протривало.

Проте про Джералда такого не скажеш. Зараз на ньому була лише пара сімейок «Джокі», і Джессі не було потреби піднімати очі вище, щоб побачити, що завзяття в нього на обличчі не послабло ні на йоту.

«Це все по-дурному», – подумала вона, але ця історія не лише дурна. Також вона трохи страшна. Джессі не хотілося цього визнавати, але так уже склалося.

– Джералде, може, ну його?

Він якусь мить завагався, трішки скривившись, а тоді продовжив свій рух через кімнату до комода, що стояв ліворуч від дверей у ванну. Дорогою туди його обличчя прояснилося. Джессі спостерігала за ним, лежачи на ліжку з піднятими й розведеними руками, від чого трохи скидалася на закуту в кайдани Фей Рей, що очікує на величезну мавпу в «Кінг-Конгу». Зап'ястки Джессі було закріплено до махагонієвих стовпчиків ліжка двома парами наручників. Ланцюги дозволяли рухати руками в радіусі приблизно шість дюймів[2 – 1 дюйм ? 2,5 см.]. Небагато.

Джералд поклав ключі зверху на комод – ніби два цокання хвилинної стрілки; іі вуха в цілком справному стані як на пообіддя середи, – а тоді обернувся до неї. На високій білій стелі спальні над його головою витанцьовували й колишалися сонячні брижі з поверхні озера.

– Що скажеш? Мене це вже якось зовсім не приваблює.

«Та й ніколи особливо не приваблювало», – не додала вона.

Він заусміхався. Під вузьким удовиним мисом чорного, як вороняче крило, волосся у нього було непривітне рожеве обличчя, і та усмішка завжди здавалася їй якоюсь дивною, проте вона не звертала на це уваги. Джессі не могла до кінця збагнути, у чому ж річ, але...

«Ой, та звісно, можеш збагнути. Так він виглядає тупим. Можна буквально побачити, як із кожним дюймом тієї усмішки його IQ падає на десять балів. На максимальній її ширині твій чоловік, потужний юрист корпоративного права, схожий на завгоспа, який отримав цю роботу через програму звільнення з місцевого медичного закладу для душевнохворих».

Жорстоко, хоча й досить правдиво. Але як сказати своєму чоловікові після майже двадцяти років шлюбу, що кожного разу як він усміхається, то здається, ніби слабує на легку форму розумової відсталості. Відповідь, звісно, проста: ніяк. Та й зовсім не в усмішці річ. У нього чудова усмішка. Джессі здавалося, що саме та усмішка, тепла й доброзичлива, з самого початку переконала її сходити з ним на побачення. Вона була схожа на усмішку її батька, коли той розповідав сімейству всілякі цікаві речі, що трапилися з ним за день, попиваючи перед вечерею свій джин із тоніком.

Але зараз тут була не та усмішка. Зараз то була посмішка – та її версія, яку він наче береже саме для цих випадків. Джессі здогадувалася, що Джералдові, авторові цієї посмішки, вона здається вовчою. Може, піратською. З її боку, проте, коли лежиш тут із піднятими над головою руками, одягнена в самі трусики бікіні, та посмішка здається дурною. Ні... відсталою. Він же, врешті-решт, не якийсь там хвацький авантюрист, як ті, що в чоловічих журналах, над якими він пронидав роки лютих еякуляцій під час самотньої й ожирілої статевої зрілості. Він – юрист із завеликим рожевим обличчям, що розпливається під удовиним мисом, який невблаганно звужується до повної лисини. Просто юрист зі стояком, що відстовбурчується, деформуючи труси. Досить посередньо деформуючи, як на те пішло.

Розмір його ерекції, однак, не відіграє особливої ролі. Особливу роль відіграє посмішка. Вона й на дешицу не змінилась, а це означає, що Джералд не сприйняв її слова серйозно. Вона ж і мала б протестувати. Зрештою, в цьому й полягає гра.

– Джералде, я серйозно.

Посмішка поширшала. На виду з'явилися ще кілька його дрібних зубів безвинного юриста. Рівень IQ звалився ще на двадцять-тридцять балів. І він досі її не почув.

«А ти впевнена?»

Так. Вона не вміла читати його, наче книжку (Джессі припускала, що для цього потрібно набагато більше, ніж сімнадцять років шлюбу), але вважала, що зазвичай непогано уявляє, що діється в його голові. Думала, що це був би серйозний збій, якби вона помилялася.

«Якщо це правда, дівулю, як же він не "читає" тебе? Як же не бачить, що це не просто нова сцена в старій знайомій секс-кумедії?»

Тепер настала її черга трішки спохмурніти. Джессі завжди чула голоси в голові (мабуть, усі їх чують, хоча люди зазвичай про них не розповідають, так само як не діляться особливостями роботи свого кишківника), і більшість із них – це голоси старих друзів, приемні, наче домашні капці. Але цей був новий... і в ньому не вчувалося нічого приемного. Це був сильний голос, що звучав молодо й жваво. А також нетерпляче. Тепер він заговорив знову, відповідаючи на власне запитання.

«Проблема не в тому, що він не може тебе "читати". Просто іноді, дівулю, він цього не хоче».

– Джералде, правда, я не в настрої. Візьми ключі й відімкни мене. Зробимо щось інше. Якщо хочеш, я буду зверху. Або можеш просто лягти, завести руки за голову, а я тебе, ну, знаєш, навпаки.

«А ти впевнена, що хочеш цього? – запитав новий голос. – Дійсно впевнена, що взагалі хочеш ще будь-коли займатися хоч якимось сексом із цим чоловіком?»

Джессі заплющила очі, ніби цією дією могла якось змусити голос замовкнути. Коли вона знову їх розплющила, Джералд стояв у ногах ліжка, а спереду його труси стирчали, ніби ніс корабля. Ну... радше, мабуть, дитячого іграшкового човника. Посмішка ще більше розпливлася, відкриваючи з обох боків останні кілька зубів – тих, що з золотими коронками. Та дурна посмішка їй не просто не подобається, усвідомила Джессі. Вона варта зневаги.

– Я відпущу тебе... якщо ти гарно, дуже гарно поводитимешся. Будеш слухняною, Джессі?

«Банально, – прокоментував це той новий прямолінійний голос. – Tr?s[3 – Дуже, занадто (фр.).] банально».

Він закрив великі пальці за пояс трусів, наче якийсь дурнуватий стрілець. «Жокейки» спустилися швидко, тільки-но встигли подолати чималий рятівний круг із жиру навколо талії. І ось той орган, голий. Не грізний рушій кохання, з яким вона вперше зіткнулася в підлітковому віці на сторінках «Фенні Гілл»[4 – «Memoirs of a Woman of Pleasure», здебільшого відомий як «Fanny Hill» (1748), – роман англійського письменника Джона Кліленда, який називають «першою англійською прозовою порнографією», «першою порнографією у формі роману». Книга не містила прямих вульгаризмів, лише евфемізми, проте була однією з найбільш переслідуваних та заборонених.], а щось лагідне, рожеве, обрізане. П'ять дюймів абсолютно нічим не примітної ерекції. Два чи три роки тому, під час однієї з нечастих поїздок у Бостон, Джессі побачила фільм, що називався «Живіт архітектора». «Так. А тепер я дивлюся на "Пеніс адвоката"», – подумала вона. І закусила зсередини щоку, щоб придушити сміх. Сміятися в цю мить було б нерозумно.

Їй дещо спало на думку, і вмить будь-яке бажання сміятися зів'яло. Думка така: він не розуміє, що вона серйозно, тому що її, Джессі Мейгут Берлінгейм, дружини Джералда, сестри Медді й Вілла, доньки Тома й Саллі, матері нікого, для нього насправді й немає зовсім. Вона зникла звідси в ту ж мить, коли ключі тихенько сталеві клацнули в замках наручників. У нижній шухляді Джералдового стола на місці журналів із пригодницькими історіями, які тішили його в підліткові роки, з'явився стос

порнографічних, де жінки в самих лише перлах стоять навколішки на килимах із ведмежих шкур, а ззаду їх грають чоловіки з секс-агрегатами, на тлі яких Джералдів має вигляд моделі типорозміру Н0[5 – Н0 – типорозмір у залізничному моделюванні, що використовує масштаб 1:87.]. На зворотах цих журналів, поміж 900-ми номерами сексу по телефону, були оголошення про надувних жінок начебто анатомічно правильної форми – чи не найхімерніше поняття з тих, про які Джессі коли-небудь чула. Тепер вона собі уявила цих наповнених повітрям ляль, їхню рожеву шкіру, мультяшні тіла без жодних рис та пласкі обличчя і відчула подив від усвідомлення правди. То був не страх, не зовсім страх, але всередині щось енергійно заблимало, і краєвид, який відкрився від цього стробоскопа, лякав безмір більше, ніж ця дурна гра чи те, що цього разу вони бавляться в неї в літньому будинку біля озера, хоч літо вже давно скінчилося й повернеться аж за рік.

Та всі ці думки зовсім не вплинули на її слух. Тепер вона почула бензопилу, що гарчала в лісі десь на великій відстані від них – мабуть, миль зо п'ять, не менше. Поруч же, посеред плеса озера Кашвакамак, запізнило починаючи щорічну міграцію на південь, у блакитне жовтневе небо здуріло заклекотала гагара. Ще ближче, десь на північному березі, загавкав собака. Звук був огидний, тріскучий, проте Джессі він дивним чином заспокоїв. Він свідчив, що тут є ще хтось, хоч зараз і будній жовтневий день. Окрім цих звуків, залишався тільки грюкіт об роздутий одвірок дверей, що хилиталися, ніби старий зуб у зогнилих яснах. Джессі відчувала: якщо ще довго доведеться це слухати, то вона здуріє.

Джералд, на якому тепер не було нічого, крім окулярів, укляк на ліжку й почав підповзати до неї. Його очі не втратили блиску.

Джессі припускала, що саме через той блиск продовжувала грати в гру ще довго після того, як вдовольнила первинну цікавість. Вона багато років уже не бачила, щоб Джералд дивився на неї з такою пристрасстю. Виглядає вона незлецьки – Джессі вдалося не набрати ваги й більш-менш зберегти фігуру, – проте Джералдів інтерес до неї все одно потроху спав. Вона припускала, що частково в цьому можна звинуватити алкоголь, – зараз він п'є значно більше, ніж коли вони одружилися, – проте знала, що причина не лише в цьому. Яке там старе прислів'я: чим більше людину знаєш, тим більше недоліків у ній бачиш? Це не мало б діяти на чоловіків і жінок, що кохають одне одного, принаймні якщо вірити поетам романтизму, яких вона читала на вступі до англійської літератури, проте з роками по закінченні коледжу Джессі виявила, що є певні реалії життя, про які Джон Кітс і Персі Шеллі не писали. Але, звісно ж, вони померли набагато молодшими, ніж вони з Джералдом зараз.

Та просто тут і зараз усе те не мало особливого значення. Важило, мабуть, те, що вона бавилася в гру довше, ніж насправді хотіла, тому що їй подобалися хтиві вогники в очах чоловіка. Так вона почувалася молодою, гарною й жаданою. Але...

«...але якщо ти справді думаєш, ніби він бачить тебе, коли в очах у нього горять ті вогники, то тебе, дівулю, обманули. Або, можливо, ти обманула себе. І, можливо, тепер тобі треба вирішити – дійсно, по-справжньому вирішити, – чи збираєшся ти й надалі миритися з цим приниженням. Бо ж хіба не саме так ти почувашся? Приниженою?»

Вона зітхнула. Так. Саме так вона й відчувається.

– Джералде, я справді не жартую, – промовила вона вже голосніше, і вперше вогники в очах затремтіли.

Добре. Здається, він таки чує її. Тож, можливо, все досі нормально. Не чудово, бо минуло вже дуже багато часу відтоді, як можна було б сказати, що все чудово, але нормально. А тоді вогники спалахнули знову, а за мить повернулася й ідіотська посмішка.

– Я навчу тебе, горда красуне моя, – сказав він.

Дійсно це сказав, вимовляючи «красуне», ніби якийсь поміщик із паршивенької вікторіанської мелодрами.

«Ну то дай йому це зробити. Просто дай зробити своє, і все закінчиться».

Це був набагато звичніший голос, і Джессі збиралася дотриматися його поради. Вона не знала, чи схвалила б таке рішення Глорія Стайнем[6 – Gloria Steinem – американська журналістка, феміністка та політична активістка. У 1960-х – 1970-х роках була визнаною лідеркою американського феміністичного руху.], проте не переймалася цим. Ця порада приваблювала абсолютною практичністю. Нехай він зробить своє, і все закінчиться. QED[7 – Quod erat demonstrandum – що й варто було довести (лат.).].

А тоді його долоня – м'яка, з короткими пальчиками й шкірою рожевою, як на кінчику пеніса, – потяглася й ухопила її за грудь, і зненацька щось усередині неї ляснуло, ніби перенапружене сухожилля. Джессі різко смикнула стегнами й спиною вгору, відбиваючись від руки.

– Лиши мене, Джералде. Відімкни ці ідіотські наручники й відпусти мене. Це все перестало бути приємно ще минулого березня, коли й сніг не зійшов. Я не відчуваю сексуально. Я відчуваю дурнувато.

Цього разу Джералд почув усі слова до останнього. Вона це зрозуміла, бо в нього з очей усі вогники вмить зникли, ніби їх задуло шквальним вітром. Джессі здогадалася, що два слова, якими нарешті вдалося до нього достукатися, – це «ідіотські» та «дурнувато». Колись він був товстуном у грубих окулярах, хлопцем, що не бував на побаченнях до вісімнадцяти років, коли почав строгу дієту й заняття спортом, щоб придушити оперізувальний жир до того, як жир придушить його. На другому курсі коледжу Джералд міг би описати своє життя як «більш-менш під контролем» (так, наче життя – принаймні його життя – це брикливий мустанг, якого слід приручити), проте Джессі знала, що шкільні роки були для нього атракціоном жахів і залишили шедру спадщину презирства до себе й підозріливості до інших.

Успіх у корпоративному праві (і шлюбі з нею, оскільки Джессі вважала, що це також відіграло свою роль, можливо, навіть ключову) ще більше відновив упевненість у собі й самоповагу, проте Джессі підозрювала, що деякі кошмари цілком не зeszли. Десять у глибоких закапелках розуму хулігани досі сміються на фізкультурі з Джералдової нездатності до будь-яких фізичних вправ, окрім дівчачих відтискань, і є слова – «ідіотський» і «дурнуватий», наприклад, – які воскрешають усе те, наче школа скінчилася щойно вчора...

або принаймні так їй здається. Психологи бувають надзвичайно дурними в деяких речах, мало не навмисно дурними, як їй часто спадало на думку, проте коли йдеться про живучість певних спогадів, вони не помиляються, міркувала Джессі. Є спогади, що годуються людським розумом, ніби злі п'явки, і певні слова, як-от «ідіотський» і «дурнуватий», можуть миттю повернути їх до в'юного, збудженого життя.

Джессі очікувала на укол сорому через те, що отак ударила нижче пояса, і втішилася – чи, може, розслабилася, – бо уколу не було. «Мабуть, я вже змучилася прикидатися», – подумала вона, і ця думка привела до іншої: вона може мати власні уявлення про секс, і в такому разі всі ці штучки з наручниками точно до них не належать. Від них вона почувається приниженою. Сама ця ідея її принижує. Ну як сказати, під час кількох перших експериментів – із шарфами – було якесь ніякове збудження, ну й кілька разів у неї був мультиоргазм, що для Джессі рідкість. Але все одно, були побічні ефекти, на які вона не звертала уваги, і відчуття приниження – лише один з них. Після кожної з ранніх версій Джералдової гри її переслідували свої жакіття. Джессі прокидалася від них спітнілою й захеканою, а обидві долоні були глибоко занурені в розвилку промежини й скручені в міцні кулачки. Вона пам'ятала лише один із кошмарів, і цей спогад був далекий, розмитий: вона гола-голісінька грала в крокет, і раптом гасло сонце.

«Не зважай на це, Джессі. Про все те можеш подумати в інший день. Наразі найважливіше, щоб він тебе відпустив».

Так. Тому що це не їхня гра. Це повністю його гра. Джессі продовжувала грати в неї лише через те, що так хотів Джералд. Але тепер цього недостатньо.

На озері знову самотньо закричала гагара. На зміну тупоумній очікувальній посмішці у Джералда на обличчі з'явився похмурий вираз невдоволення. «Ти мою іграшку зламала, суко», – промовляв він.

Джессі почала згадувати, коли востаннє добре роздивилася той вираз. У серпні Джералд прийшов до неї з глянцевою брошурою, тицьнув на те, чого йому хотілося, а вона відповіла, що так, звісно, якщо йому хочеться «порше», він може купити собі «порше», вони, безумовно, можуть дозволити собі «порше», проте вона думає, що більше користі йому буде від купівлі членської картки спортивно-оздоровчого клубу «Форест-Авеню», чим він погрожував останні два роки.

– Твоє тіло зараз не зовсім для «порше», – сказала була вона.

Джессі чудово розуміла, що використовує не найдипломатичніші слова, проте відчувала, що не час для дипломатії. Ну і ще Джералд роздратував її до такого стану, що його почуття їй абсолютно ніяк не всралися. Таке відбувалося дедалі частіше останнім часом, і це її лякало, проте Джессі не знала, що з цим робити.

– І що б це мало означати? – холодно запитав він.

Вона не завдала собі труда відповісти. Джессі з досвіду знала, що коли Джералд ставить такі запитання, вони майже завжди риторичні. Головний

посил – у простому підтексті: «Ти засмучуєш мене, Джессі. Ти не граєш у мою гру».

Проте в тому випадку – який, мабуть, слугував незапланованим розігрівом для цього – вона таки вибрала проігнорувати підтекст і відповісти на запитання.

– Це означає, що тобі все одно цієї зими буде сорок шість, і «порше» цього не змінить, Джералде... і в тебе все одно буде тридцять зайвих фунтів[8 – 1 фунт ? 0,45 кг.]

Жорстоко, так, але Джессі могла б і вчинити щось зовсім невиправдане, могла б переповісти Джералдові образ, що спалахнув у неї перед очима, коли вона зиркнула на фотографію спортивного автомобіля в глянцевій брошурі, яку він їй вручив. У ту частку секунди вона побачила тлустого хлопчика з рожевим обличчям і вдовиним мисом, що застряг в автомобільній камері, яку приніс із собою до старої ковбани.

Джералд вихопив брошуру з її рук і подався геть, не зронивши й слова. Відтоді питання «порше» більше не порушувалося... проте вона часто бачила його в Джералдовому погляді під назвою «ми невдоволені».

Зараз Джессі бачила ще промовистішу версію того погляду.

– Ти ще тоді сказала: «Звучить цікаво». Саме такими словами. «Звучить цікаво».

Чи дійсно вона так сказала? Мабуть, так. Але то була помилка. Маленький ляпсус, просто трішки підсковзнула на банановій шкірці. Звісно. Але як сказати таке своєму чоловікові, коли він відкопирив нижню губу, ніби малятко Г'юї[9 – Baby Huey – мультиплікаційний персонаж у роботах студії Paramount Pictures: наївне каченя-переросток.], що вже приготувалося до істерики?

Джессі не знала, тож опустила очі... і побачила те, що їй зовсім не сподобалося. Джералдів маленький друг не поник навіть трішки. Очевидно, не почув про зміну планів.

– Джералде, я просто не...

– ...не маєш настрою? Оце так пасаж. Я спеціально на цілий день звільнився. А якщо ми тут лишимося на ніч, то і завтрашній ранок доведеться розчистити. – Він якусь мить міркував про це, після чого повторив: – Ти казала: «Звучить цікаво».

Вона почала розгортати свої виправдання, ніби старі й затерті карти в покері («Так, але зараз у мене болить голова. Так, але зараз у мене ті гадські передменструальні болі. Так, але я жінка, тому маю право передумати. Так, але тепер, коли ми тут, у цій безлюдній відстороні, ти мене лякаєш, ти мене перелякав, о превеликий, прекрасний варваре мій»), побрехеньки, що йому підготовували або хибні уявлення, або его (часто це взаємозамінні речі), та не встигла Джессі вибрати карту, хоч якусь, озвався той новий голос. Це вперше він заговорив з її вуст, і Джессі

захоплено відзначила, що в повітрі він звучить точнісінько так само, як і в неї в голові: сильно, сухо, рішуче, впевнено.

А ще він був незвично знайомим.

– Ти маєш рацію. Мабуть, я справді так сказала, але я мала на увазі, що цікаво тікати за місто з тобою так, як колись, до того як ти став серйозним босом, як інші типи А[10 – Згідно з відповідною теорією особистості, люди діляться на типи А і Б. Перші – більш конкурентні, організовані, амбітні, нетерплячі, агресивні, другі – навпаки, більш розслаблені, не такі невротичні.]. Я подумала, що було б непогано, якби ми трохи пововтузилися, тоді посиділи на терасі й насолоджувалися тишею. Може, пограли б трохи в скрабл, коли сонце зайде. То як, Джералде, це мое правопорушення дає підстави для судового переслідування? Як думаєш? Скажи, бо я дуже хочу знати.

– Але ти сказала...

За останні п'ять хвилин вона різними словами пояснила йому, що хоче звільнитися від цих сраних наручників, а він досі її не відпустив. Нетерплячка переросла в лють.

– Господи, Джералде, мені це перестало бути цікаво майже одразу, як ми почали, і якби ти не був дурним як пень, то зрозумів би це!

– Цей язик твій. Мудрагельний саркастичний язик. Іноді мене так дратує...

– Джералде, коли ти на чомусь зациклюєшся, солодким і приємним голосом до тебе не достукаєшся. Це я винна?

– Я не люблю, коли ти така, Джессі. Взагалі не люблю, коли ти така.

Справи мінялися, з поганих ставали гіршими, а тепер просто жахливими, а найстрашніше те, з якою швидкістю це відбувається. Раптом Джессі відчула сильну втому, і їй згадався рядок зі старої пісні Пола Саймона: «Не потрібна ця скажена любов». У яблучко, Поле. Ти, може, і коротун, але хоч не дурний.

– Знаю, що не любиш. І це нормально, але зараз питання в цих наручниках, а не в тому, наскільки тобі подобається чи не подобається, коли я тобі кажу, що передумала стосовно чогось. Я хочу зняти ці кайданки. Ти мене чуєш?

Ні, сяйнула їй страшна думка. Він не чує. Джералд відстає від неї на крок.

– Ти ж просто така, бляха, непослідовна, така, бляха, саркастична. Я люблю тебе, Джесс, але просто ненавиджу це твоє кляте ехидство. Завжди ненавидів.

Він протер лівою долонею надутий пуп'янок рота й сумно подивився на неї – бідний, обманутий Джералд, нав'ючений жінкою, яка потягла його сюди, в лісову первісність, і зреклася своїх сексуальних зобов'язань. Бідний обманутий Джералд, який досі навіть пальцем не ворухнув, щоб узяти ключі з комода біля дверей у ванну.

На зміну ніяковості прийшло інше – це відчуття кралося в неї за спиною, якщо можна так сказати. Ніяковість перетворилася на суміш люті і страху, яку Джессі відчувала в житті лише раз. Коли їй було близько дванадцяти років, її брат Вілл зробив їй нижній ляпанець на вечірці з нагоди дня народження. Це побачили всі подруги, і вони сміялися. «Ги-ги-ги, дуже шмішно, синьйоре, думаю я». Їй, проте, не було смішно зовсім.

Вілл сміявся найголосніше, так енергійно, що аж зігнувся, поклавши долоні на коліна, а волосся звисало йому над обличчям. Тоді десь рік минув відтоді, як «Бітли», «Роллінги», «Серчерз» та всі інші стали популярними, тож у Вілла було вдосталь волосся, яке б могло так висіти. Мабуть, воно прикрило йому вид на Джессі, бо він навіть не здогадувався, як вона розлютилась... а він же за звичних обставин чудово розумів її зміни настрою та вдачі. Він сміявся, доки та піна емоцій настільки не переповнила її, що Джессі зрозуміла: вона або щось зробить, або вибухне. Тож вона стиснула кулачок і, коли її любий брат нарешті підняв голову й подивився на сестру, вмазала йому по зубах. Удар збив його з ніг, ніби кеглю для боулінгу, і він голосно розплакався.

Пізніше Джессі переконувала себе, що він плакав радше від несподіванки, ніж від болю, проте знала, навіть у дванадцять років, що це не так. Вона зробила йому боляче, дуже боляче. Нижня губа Вілла тріснула в одному місці, верхня – у двох, і Джессі зробила йому дуже боляче. А чому? Тому що він вчинив щось дурне? Але йому й самому було лише дев'ять того дня, а в такому віці всі діти дурні. Ні, це не через дурість. Це через її страх: якщо вона нічого не зробить із тією гидкою зеленою піною люті й сорому, те шумовиння

(загасить сонце)

призведе до вибуху. Правда, яку вона вперше розкрила того дня, полягала от у чому: у ній є криниця, вода в ній отруйна, і, ляснувши Джессі, Вільям опустив туди відро, яке потім піднялося, наповнене нечистотами й в'юнистим гидом. Вона ненавиділа його за це й припускала, що саме та ненависть змусила її вдарити. Та глибина налякала її. Тепер, через стільки років, Джессі зрозуміла, що той страх не зник... але це досі її злило.

«Ти не загасиш сонце, – подумала вона, ані найменшої гадки не маючи, що це означає. – Здохнеш, але не загасиш».

– Я не хочу сперечатися через якісь дрібниці, Джералде. Просто візьми ключі від цих блядських штук і відімкни мене!

А тоді він сказав дещо настільки приголомшливе, що спершу Джессі навіть не змогла осягнути ці слова:

– А що, як я цього не зроблю?

Першою привернула увагу зміна тону. Зазвичай Джералд говорив грубуватим, непривітним та енергійним голосом: «Я тут керую, і з цим нам усім вельми пощастило, правда?» – проголошував цей тон. Але йому на зміну прийшло низьке муркотання, якого Джессі раніше не чула. В очі повернулися вогники – гарячі, маленькі, що колись давно збуджували її, наче прожектори.

Розгледіти ті вогники було важко – за оправленими золотом окулярами він злузнув очі до набряклих щілин, – але вони там були. Так, безумовно.

Ну і ще була дивна ситуація з його маленьким другом. Дружок не поникнув навіть трішечки. Здавалося, він тримається пряміше, ніж вона будь-коли пам'ятала... хоча це, напевно, лише уява.

«Справді так думаєш, дівулю? А я ні».

Джессі опрацювала всю цю інформацію, перш ніж повернутися до останніх слів, які він промовив, – того неймовірного запитання. «А що, як я цього не зроблю?» Цього разу вона не звернула уваги на тон, зосередилася на сенсі сказаного і, повністю зрозумівши ці слова, відчула, як лють і страх посилюються ще на одну поділку. Десь у криницю знову спускається відро, щоб знову зачерпнути того слизу – мерзенну порцію сповненої мікробами води, майже такої ж отруйної, як болотна мідноголова.

Двері кухні знову грюкнули об одвірок, а в лісі знову загавкав пес, цього разу близько, як ніколи. Звук був тріскучий, відчайдушний. Якщо таке слухати довго, мігрень не забариться, жодних сумнівів.

– Джералде, послухай, – почула вона, як промовляє її новий сильний голос.

Джессі усвідомлювала, що цей голос міг би дібрати й кращий час, щоб порушити тишу, – врешті-решт, вона ж на безлюдному північному березі озера Кашвакамак, прикута кайданками до стовпців ліжка, одягнута лише в тонкі нейлонові трусики, – але все одно насолоджувалася ним.

– Ти мене слухаєш? Я знаю, що останнім часом ти рідко слухаєш, коли я говорю, але цього разу дуже важливо, щоб ти мене почув. Отже... ти мене слухаєш нарешті?

Він стояв на колінах на ліжку й дивився на Джессі так, наче вона – якийсь раніше не відкритий вид жуків. Його шоки, на яких звивалися складні мережі дрібних багряних ниточок (вона їх вважала Джералдовими алкогольними плямками), розчервонілися до майже фіолетової барви. Схожий прокіс перетинав чоло. Колір був настільки темний, а форма настільки чітка, що він скидався на родимку.

– Так, – відповів Джералд, і через цей новий муркитливий голос слово перетворилося на «та-а-ак». – Я тебе слухаю, Джессі. Слухаю дуже уважно.

– Добре. Тоді підійди до комода й візьми ключі. Спочатку відімкнеш оцей, – вона побрязкала правим зап'ястком об узголів'я, – а тоді оцей. – Так само побрязкала лівим. – Якщо ти зараз це зробиш, ми зможемо трошки зайнятися нормальним безболісним сексом із взаємним оргазмом, а тоді повернутися до нашого нормального безболісного життя в Портленді.

«І нікчемного, – подумала вона. – Ти забула додати. Нормального, безболісного й нікчемного життя в Портленді». Мабуть, саме так і є, або, можливо, це трішки надмірна драматизація (коли ти прикута до ліжка, драматизація якось сама собою виходить, помалу усвідомлювала Джессі), проте, мабуть, у будь-якому разі добре, що вона не вимовила те слово. Це означає, що той новий прямолінійний голос не такий уже й нестримний. А

тоді, ніби заперечуючи цю думку, Джессі почула, як той голос – зрештою, власний її голос – починає підніматися з недвозначними ритмами й пульсаціями люті.

– Але якщо ти не припиниш клеїти дурня й дражити мене, я звідси поїду прямісінько до сестри, дізнаюся, яка там адвокатка займалася її розлученням, і подзвоню їй. Я не жартую. Я не хочу грати в цю гру!

А тоді відбулося щось фантастичне, чого вона б не очікувала й за мільйон років: посмішка повернулася йому на обличчя. Вона здійнялася, наче субмарина, що нарешті досягла союзних вод після довгих і небезпечних поневірянь. Хоча навіть не це було по-справжньому фантастичним. Насправді вражало те, що посмішка більше не надавала Джералдові безневинно-пригальмованого вигляду. Тепер він скидався на небезпечного безумця.

Долонею він знову потягнувся вперед, погладив її ліву грудь, а тоді боляче стиснув. Закінчив цю неприємну справу, щипнувши її за пипку, чого раніше ніколи не робив.

– Ай, Джералде! Мені боляче!

Він серйозно і вдячно кивнув, і цей жест чудово ужився з тією страшною посмішкою.

– Це чудово, Джессі. Оце все. Ти могла б акторкою бути. Або дівчиною за викликом. З тих, дорожчих. – Він повагався, тоді додав: – Це типу комплімент.

– Господи, що ти мелеш?

Але Джессі непогано усвідомлювала, що знає відповідь. Тепер вона по-справжньому злякалася. У спальні щось лихе вирвалося з-під контролю. І розкручується, ніби чорна дзига.

Проте вона також була люта – така ж, як у день, коли Вілл її ляснув.

Джералд буквально засміявся.

– Що я мелю? Я тобі мало не повірив. Ось що я мелю.

Він опустив руку їй на праве стегно. А тоді знову заговорив, енергійно й химерним чином по-діловому:

– То як, ти їх сама розведеш, чи це мені зробити? Це також частина гри?

– Відпусти мене!

– Відпущу... потім.

Він викинув уперед другу руку. Цього разу вщипнув праву грудь, та так сильно, що нервові закінчення спалахнули білими іскорками аж по всьому стегну.

– А зараз розведи свої чудові ніжки, горда красуне моя!

Джессі уважніше роздивилася його й побачила страшну річ: він знає. Джералд знає, що вона не прикидається, ніби не хоче продовжувати.

Він знає, але вирішив не знати, що знає. Людина так може?

«Ще й як, – відповів прямолінійний голос. – Коли ти велике, доскочиште цабе в найбільшій на північ від Бостона й на південь від Монреаля юридичній компанії корпоративного права, думаю, ти можеш знати все, що захочеш, і не знати теж усе, що не захочеш. Думаю, в тебе тут більша проблема, дорогенька. Така проблема, через яку закінчуються шлюбні. Краще зціп зуби й примружся, бо мені здається, тебе очікує одне пиздецьке щеплення».

Та посмішка. Гидка, зла посмішка.

Вдає невідання. І з такою силою, що потім зміг би пройти перевірку на детекторі брехні з цього приводу. «Я думав, що все те – частина гри, – сказав би Джералд, весь такий ображений і круглоокий. – Я серйозно так думав». А якщо вона натисне, чавлячи його своїм гнівом, він зрештою спуститься до найстарішої захисної стратегії... і огорнеться нею, ніби ящірка в тріщині каменю: «Тобі ж сподобалося. Я знаю, що сподобалося. Просто визнай це».

Прикривається невіданням. Знає, але все одно планує продовжувати. Він прикував її до ліжка, зробив це з її ж допомогою, а тепер, бля пиздець, навіть товкти воду в ступі, тепер він збирається її згвалтувати, посправжньому згвалтувати, поки грюкають двері, гавкає собака, ричить бензопила, а на озері йодлем клекоче гагара. Він дійсно збирається це зробити. Канешно, пацани, ги-ги-га-га, якщо вона не брикала під тобою, як та вужиця на пательні, то ти, щитай, і не їбався ніколи. А якщо вона таки поїде до Медді, коли його сеанс приниження закінчиться, то Джералд наполягатиме, що про згвалтування навіть і не думав.

Він поклав свої рожеві долоні їй на стегна й почав розводити ноги. Джессі не пручалася. Принаймні на якусь мить вона була надто нажахана й шокована всім цим дійством, щоб особливо пручатися.

«І це найправильніша поведінка, – озвався всередині більш знайомий голос. – Просто леж собі тихенько, й хай він спустить своє молочко. Зрештою, навіть робити з цього проблему? Він це вже тисячу разів робив, і ти ніколи від цього не вертала. Якщо раптом забула, вже минуло добряче років, відколи ти була скромною незайманкою».

А що станеться, якщо вона не послухається й не дотримається поради того голосу? Яка альтернатива?

Ніби у відповідь на це запитання у голові в неї виникла жаклива картинка. Джессі побачила себе, яка дає свідчення в суді в шлюбнорозлучних справах. Вона не знала, чи в Мейні ще є такі суди, проте це ніяк не затьмарювало образу. Вона побачила, що одягнута в костюм консервативно-рожевого кольору від Донни Каран, а під костюмом – персикова блузка. Коліна й шиколотки – строго близько зведені. На колінах – біла сумочка-клатч. Джессі побачила, як відповідає судді, схожому на небіжчика Гаррі Різонера[11 – Harry

Reasoner – американський журналіст, коментатор і ведучий програми «60 Minutes».] , мовляв, так, вона справді супроводила Джералда до їхнього літнього будиночка з власної волі, так, також із власної волі дозволила йому прикувати себе до ліжка двома парами наручників «Кріг», і так, як на те пішло, вони вже грали в такі ігри раніше, хоча в будиночку на озері – ніколи.

Так, ваша честь. Так.

Так, так, так.

Поки Джералд продовжував розводити її ноги, Джессі почула, як сама відповідає судді, схожому на Гаррі Різонера, про те, як вони почали з шовкових шарфів, і про те, як вона дозволила їй тривати, від шарфів до мотузок, а згодом і кайданок, хоча це її швидко втомило. Фактично остогидло. Остогидло настільки, що Джессі дозволила Джералдові відвезти її за шістдесят три милі з Портленда до озера Кашвакамак у будній день у жовтні. Настільки опротивіло, що вона знову дозволила йому прикувати себе, наче пса. Настільки воно набридло, що на ній були лише нейлонові трусики, такі просвітчасті, що крізь них можна читати рекламну рубрику «Нью-Йорк Таймс». Суддя в усе це повірить і глибоко їй співчуватиме. Звісно ж. А хто б не співчував? Джессі бачила, як стоїть на місці для свідчень і говорить: «Отже, я лежала на ліжку, прикута до нього, на мені не було нічого, крім трусиків від "Вікторія Сікрет", і я усміхалась, але в останню хвилину передумала, і Джералд знав про це, тому це згвалтування».

Так, сер, саме так воно й буде. Мамою клянуся.

Розвіявши цю жакливу фантазію, Джессі побачила, що Джералд смикає її за труси. Він стояв на колінах у неї між ногами, обличчя таке вчене, що виникала спокуса подумати, ніби він планує скласти кваліфікаційний іспит на звання адвоката, а не взяти свою неохочу дружину. По підборіддю з середини товстої нижньої губи збігав ручай білої слини.

«Дозволь йому, Джессі. Нехай спустить своє молочко. Це через те, що в яйцях, він сходить з розуму, сама знаєш, лише тому. Вони всі від цього дуріють. Коли він позбудеться цього, зможеш знову з ним поговорити. Зможеш розібратися з ним. Тому не влаштовуй бучу... просто полей собі й дочекайся, доки він вижене біса».

Гарна порада, і, мабуть, вона дотрималася б її, якби не присутність чогось нового всередині. Ця безіменна новоприбула, очевидно, вважала, що звичне джерело порад Джессі – голос, який вона з роками звикла називати Господинька Берлінгейм, – насправді сцикуха найвищої проби. Джессі ще могла дати речам іти своєю чергою, проте одночасно сталися дві події. По-перше, вона усвідомила, що, хоч руки й прикуті до ліжка, ноги вільні. Тільки-но вона це зрозуміла, цівка слини звисла Джералдові з підборіддя. Вона якусь мить там повисіла, видовжуючись, а тоді впала Джессі на живіт, одразу над пупком. Щось у цьому відчутті було знайоме, і її охопило жакливої сили дежавю. Кімната навколо ніби потемніла, наче всі вікна, включно зі стельовим, замінили на панелі тонованого скла.

«Це його кінча, – подумала вона, хоча й чудово знала, що це не так. – Це його блядська кінча».

Реакція Джессі була націлена не стільки на Джералда, скільки на те мерзенне відчуття, що переливалося з глибини розуму. Цілком буквально вона діяла не роздумуючи, а просто брикнула з інстинктивною панічною огидою жінки, яка усвідомлює: те, що тріпоче, заплутавшись у неї в волоссі, – це кажан.

Вона смикнула ноги до себе, ледь не вціливши правим коліном у його підборіддя, а тоді вистрелила босими ступнями, наче поршнями. Подошва й підйом правої стопи глибоко врізалися йому у випин живота. П'ята лівої вдубасила по твердому кореню пеніса та яечках, що звисали, наче бліді стиглі фрукти.

Джералд хитнувся назад, дупа опустилася на грубі безволосі литки. Він закинув голову назад, обличчям до стельового вікна й білої стелі, що світилася сонячними зайчиками, і високо й хрипко закричав. Водночас на озері знову скрикнула гагара, ніби диявольськи заперечуючи. Джессі все це прозвучало, мов одна людина в парі співчуває іншій.

Джералдові очі вже не були звужені, та й не світилися також. Вони були широко розплющені, блакитні, як сьогоднішнє бездоганне небо (думка про те, щоб побачити те небо над по-осінньому порожнім озером, стала вирішальним чинником, коли Джералд потелефонував з офісу й сказав, що відклав справи і чи не хотіла б вона з'їздити в їхній літній будинок принаймні на день, а можливо, лишитися на ніч), і світилася в них лише зболена лють, на яку Джессі було важко дивитися. Обабіч шиї випиналися шворки сухожиль. Джессі подумала: «Я їх не бачила ще з того дощового літа, коли він покінчив із садівництвом і вибрав собі натомість інше хобі – "Джей Дабл'ю Дент"[12 – J. W. Dant – американська марка віскі.]».

Його крик почав слабшати. Здавалося, ніби хтось із дистанційним пультом від Джералда збавляє звук. Звісно, це не так, бо він кричав якось немислимо довго, секунд тридцять, і вже став видихуватися. «Я, мабуть, добряче йому вмастила», – подумала Джессі. Червоні крапочки на щоках і прокіс на лобі набирали фіолетової барви.

«Так! – злякано заголосила Господинька. – Ти справді дуже сильно його вдарила!»

«Ага, нормально так зацідила, правда?» – вдоволено відзначив новий голос.

«Ти вдарила свого чоловіка по яйцях! – закричала Господинька. – Заради Бога, яке ти маєш право так робити? Яке ти маєш право навіть жартувати про це?»

Джессі знала відповідь на це запитання або думала, що знає: вона так вчинила тому, що чоловік збирався згвалтувати її, а пізніше списати це на неправильно відчитаний сигнал між двома гармонійними одруженими людьми, що бавилися в невинну секс-гру. «То все через гру, – стенаючи плечима, сказав би він. – Це все гра винна, а не я. Джесс, можемо більше не грати, якщо не хочеш». Знаючи, звісно, що жодна його пропозиція більше ніколи не змусить її запхати руки в кайданки. Ні, останній раз виявився вирішальним. Джералд це знав і вирішив скористатися на повну.

Чорна річ, присутність якої в кімнаті відчувала Джессі, вирвалася з-під контролю, як вона й боялася. Джералд ще начебто кричав, хоча з його зморщеного зболеного рота не долинали жодних звуків (принаймні вона не чула). Його обличчя настільки переповнилося кров'ю, що подекуди здавалося чорним. Джессі бачила його яремну вену (а можливо, сонну артерію, якщо це важливо в такі моменти), яка шалено пульсувала під акуратно виголоеною шкірою на горлі. Яка б судина то не була, здавалося, вона от-от вибухне, і Джессі вколов страх.

– Джералде? – голос звучав слабко й непевно, ніби в дівчинки, яка розбила щось цінне на дні народження подруги. – Джералде, з тобою все добре?

Звісно, дурне запитання, неймовірно дурне, але його поставити було набагато простіше, ніж ті, що вже роїлися в голові: «Джералде, тобі погано? Джералде, ти не вмираєш?»

«Звісно ж, не вмирає, – нервово пробурмотіла Господинька. – Так, ти його вдарила, справді дуже сильно, і тобі має бути соромно, але він не помре. Ніхто тут не помре».

Зморщений і випнутий рот продовжував безгучно тремтіти, але на запитання він не відповів. Одна долоня була притиснута до живота, інша прикривала уражені тестикули. Потім обидві долоні повільно піднялися й зупинилися одразу над лівим соском. Вони осіли там, наче парочка пухленьких рожевих пташок, що надто втомилися й не можуть летіти далі. Джессі помітила, як на круглому животі її чоловіка проступають обриси босої ступні – її босої ступні. На тлі рожевої шкіри цей знак яскраво вирізнявся і обвинувачував.

Джералд видихав, принаймні намагався видихнути, обдаючи її стійким чадом, що відгонив гнилою цибулею. «Це додаткове дихання, – подумала вона. – Останні десять відсотків легень відведено для додаткового дихання, здається, так у школі на біології говорили? Так, здається. Додаткове дихання, легендарний останній вдих потопельників і задушених. Як тільки ти його видихаєш, то або непритомнієш, або...»

– Джералде! – скрикнула вона різким, сварливим голосом. – Джералде, дихай!

Його очі вибалушилися, ніби дві скляні блакитні кульки, що застрягли в грудці пластиліну, і він спромігся на малесенький ковток повітря. Завдяки цьому Джералд промовив їй останнє слово, цей чоловік, який, іноді здавалося, цілком зітканий зі слів.

– ...серце...

Оце й усе.

– Джералде! – Тепер до злості в голосі додався шок, і Джессі кричала, наче стара діва на посаді шкільної вчительки, яка вхопила фліртуна з другого класу, що задер їй спідницю, демонструючи хлопцям зайчиків на трусах. – Джералде, перестань корчити придурка й дихай, бляха-муха!

Джералд не дихав. Натомість його очі закотилися, відкриваючи жовтуваті білки. Язик зі звуком пердіння вибився з рота. Зі здутого пеніса дугою вилетів струмінь каламутної оранжевуватої сечі, і її коліна й стегна

обдало гарячково теплими краплями. Джессі довго й пронизливо закричала. Цього разу вона свідомо не відзначила, як смикає за кайданки, як із їх допомогою намагається відтягнутися назад, наскільки це можливо, химерно скручуючи під собою ноги.

– Припини, Джералде! Припини, доки не впав з лі...

Пізно. Навіть якщо він досі чув її, у чому раціональна частина розуму сумнівалася, стало вже запізно. Він вигнувся назад, дугою вихиляючи верхню частину тіла за край ліжка, а тоді справу на себе взяла сила тяжіння, і Джералд Берлінгейм, з яким Джессі якось у ліжку їла ванільно-апельсинове морозиво, повалився назад, колінами вгору й головою вниз, ніби малий незграба, що намагається вразити друзів під час вільного плавання в басейні Християнської організації для молоді. Від звуку, з яким його череп зіткнувся з твердою деревиною підлоги, Джессі знову скрикнула. Пролунало так, наче об край кам'яної миски розбили величезне яйце. Вона б усе віддала, тільки б не чути цього.

Тоді настала тиша, яку розривав лише далекий рев бензопили. Перед широко розплющеними очима Джессі в повітрі розпускала велика сіра троянда. Пелюстки росли й росли, і коли вони нарешті зімкнулися навколо неї, наче курні крила величезних безбарвних молей, на якийсь час закриваючи все навколо, єдиним чітким почуттям у неї була вдячність.

2

Джессі була ніби в довгому холодному коридорі, наповненому білим туманом. Коридорі, сильно скошеному набік, як ті, у яких опиняються люди з фільмів і телесеріалів, на кшталт «Жахиття на вулиці В'язів» чи «Сутінкової зони». Вона стояла гола, їй дошкуляв холод, боліли м'язи, особливо на спині, шиї та плечах.

«Мені треба забратися звідси, бо я зараз виблюю, – подумала Джессі. – Живіт крутить від туману й вогкості».

(Хоча вона знала, що річ не в тумані й вогкості.)

«А ще щось не так із Джералдом. Не пам'ятаю точно, що саме, але, здається, йому погано».

(Хоча вона знала, що «погано» – не зовсім те слово.)

Проте, що дивно, якась інша частина її насправді зовсім не хотіла покидати скошений мрячний коридор. Та частина натякала, що їй буде набагато краще залишитися тут. Якщо Джессі піде, то пошкодує. Тож вона ще якийсь час не поспішала.

Зрештою рухатися її змусив собачий гавкіт. Він був украй гидкий, низовий, але у верхніх регістрах розкришувався на пронизливі виски. Щоразу, як він зривався з пащі тварини, здавалося, наче вона блює жменю гострих скалок.

Джессі вже раніше чула той гавкіт, хоча було б краще – набагато краще, правду кажучи, – якби вона могла не пригадувати, коли саме, де саме і що в ту мить відбувалося.

Та принаймні це змусило її рухатися – лівою, правою, раз-два-три, – і раптом до Джессі дійшло, що вона чіткіше бачитиме крізь туман, якщо розплющить очі, тож так і зробила. І побачила не якийсь моторошний коридор із «Сутінкової зони», а головну спальню їхнього літнього будиночка на північному березі Кашвакамаку – території, також відомої як бухта Нотч. Джессі подумала, що холод відчула, мабуть, через те, що одягнута лише в трусики бікіні, шия й плечі болять, бо вона прикута до ліжка, а поперек сповз, коли знепритомніла. Жодних перекошених коридорів, жодної мрячної вогкості. Реальний був лише пес. Який досі вигавкував на всю свою дурнувату голову. Тепер звук ніби наблизився до будинку. Якщо Джералд це почує...

Від думки про Джералда Джессі пересмикнуло і по зсудомлених біцепсах та трицепсах спіраллю пронеслися складні чуттєві іскорки. Дійшовши до ліктів, ці пощипування зблякли, і зі сп'янілою тривогою людини, яка щойно прокинулася, Джессі усвідомила, що її руки майже зовсім зааніміли, а за долоні могли б спокійно правити рукавички, набиті затвердлим картопляним пюре.

«Болітиме», – подумала вона, і все повернулося... особливо образ Джералда, що сторчголов пірнає з краю ліжка. Її чоловік на підлозі, мертвий або непритомний, а вона лежить тут на ліжку, роздумує, яке ж це занудство, що аж руки в неї заклакли. Наскільки ж можна бути егоїстичною, егоцентричною?

«Якщо він мертвий, то, бляха, сам винен», – промовив прямолінійний голос. Він спробував докинути ще кілька гірких зернин істини, але Джессі його заткнула. У досі не до кінця свідомому стані роздивитися глибокі архіви сховищ пам'яті їй було простіше, тож Джессі раптом усвідомила, чий то голос – трішки гугнявий, різкуватий, завжди на межі саркастичного смішка. Цей голос належав Рут Нірі, її співжительці з коледжу. Усвідомивши це, Джессі зрозуміла, що не дивується. Рут завжди щедро ділилася своїми порадами, і ті поради обурювали її дев'ятнадцятирічну сусідку з Фалмут-Форсайду, якій ще молоко на губах не обсохло... у чому, безумовно, і полягала головна чи принаймні побічна ідея. Наміри Рут завжди були добрі, і Джессі не сумнівалася, що сама Рут дійсно вірить у шістдесят відсотків того, що каже, а також справді робить сорок відсотків речей, про які заявляє. Щодо сексу частка була навіть вища. Рут Нірі, перша жінка на пам'яті Джессі, яка зовсім відмовилася голити ноги й пахви. Рут, що якимось набила наволочку подушки ненависної старости поверху піною для вагінального спринцювання з полуничним запахом. Рут, яка просто так відвідувала всі студентські мітинги й експериментальні студентські вистави. «Дівулю, якщо все інше буде зле, то хоч якийсь гарненький хлопчик там роздягнеться, – говорила вона шокованій, проте захопленій Джессі після того, як прийшла з якоїсь студентської акції під назвою "Син Ноевого папуги". – Ну, я не маю на увазі, що таке завжди трапляється, але зазвичай так. Я думаю, для цього й існують п'єси, які пишуть і ставлять студенти – щоб пацики й дівчулі могли на людях роздягатися й цілуватися».

Джессі роками не згадувала про Рут, а тепер та опинилася в її голові, роздавала свої крихти мудрості, як і колись. Ну а чому б і ні? Хто більш

кваліфікована людина в порадах для психічно збентежених і емоційно стурбованих, ніж Рут Нірі, яка після Нью-Гемпширського університету пережила три шлюби, дві спроби самогубства й чотири реабілітації від алкогольної та наркотичної залежностей? Стара добра Рут, ще один блискучий приклад того, наскільки успішно колишнє Покоління Любові переходить у середній вік.

– Господи, саме те, що треба, якась Дорога Еббі з пекла[13 – «Dear Abby» – колонка з порадами для читачів, яку в 1956 році заснувала Полін Філліпс під псевдонімом Ебігейл Ван Бюрен, а зараз веде її донька Джин.], – промовила Джессі, і густа й в'язка інтонація голосу налякала її ще більше, ніж відсутність чуття в руках.

Вона спробувала смикнути себе в більш-менш сидяче положення, у якому перебувала щойно перед тим, як Джералд вирішив трішки напоказ попірнати головою вниз (той страшний тріскучий звук, ніби ячної шкаралупи, був же частиною її сну, правда? Вона молилася, щоб це був сон), і думки про Рут заглушив раптовий напад паніки, коли Джессі не вдалося поворухнутися бодай трішки. У м'язах знову закрутилися спіральні пощипування, але більше нічого не сталося. Руки так і висіли вгорі й позаду неї, незворушні, дерев'яні, наче рубанці клена. Туман у голові розвіявся (як вона помітила, паніка дає добрячої фори нашатирному спирту), а серце перемкнулося на наступну передачу, проте більше нічого. Якусь мить у Джессі перед очима мерехтів живий образ, вирваний з якогось давнього підручника історії: люди стоять навколо молодої жінки, сміються й показують на неї пальцями. Голова й руки жінки закріплені в колодках, вона згорблена, наче відьма з казок, а волосся висить у неї над обличчям, ніби каптур покаяльниці.

«Її звати Господинька Верлінгейм, і її карають за те, що вдарила свого чоловіка, – спало на думку Джессі. – Вони карають Господиньку, тому що не можуть дістати ту, хто насправді відповідальна за удар... ту, у якої голос як у моєї колишньої сусідки по кімнаті в коледжі».

Та чи підхоже тут просто слово «вдарила»? Хіба правильніше не те, що вона зараз ділить спальню з мерцем? Хіба правильніше не те, що, не враховуючи пса, місцевість бухти Нотч зараз зовсім безлюдна? І вона почне кричати, ій відповість лише гагара? Лиш вона – і більш нічого?

Саме ця думка, з дивним відлунням «Ворона» По, привела Джессі до раптового усвідомлення, у яку ж ситуацію вона самотужки вскочила, і тоді її зненацька охопив уже повноцінний бездумний жах. Приблизно двадцять секунд (якби її запитали, скільки протривав той напад паніки, вона б припустила хвилин зо три чи радше всі п'ять) Джессі повністю перебувала в його лабетах. Глибоко всередині неї залишався тонкий шворінь раціональної свідомості, та він був безпомічним – просто переляканий спостерігач, що дивиться, як жінка звивається на ліжку, як розлітається її волосся від шарпання головою в заперечному жесті, слухає її хрипкі перелякані крики.

Усе це припинив глибокий безживний біль в основі шиї, одразу над місцем, де починається ліве плече. М'язовий спазм, із тих гірших, що їх качки називають «конякою Чарлі». Стогнувши, Джессі відкинула голову на розділені махагонієві планки, що складали узголів'я ліжка. Розтягнуті м'язи закам'яніли в напруженому фіксованому згині й здавалися твердими, як камінь. Голочки й шпильки, які через її зусилля уразили руки аж до долонь,

ховалися на тлі цього страшного болю, і Джессі зрозуміла, що, впираючись в узголів'я, лише посилює тиск на перевтомлені м'язи.

Інстинктивно, не надто роздумуючи над тим, що робить, Джессі вперлася п'ятами в покривало, підняла сідниці й відштовхнулася ногами. Лікті зігнулися, а тиск з плечей і верхньої частини рук спав. За мить коняка Чарлі в дельтоподібних м'язах почала відступати. Джессі довго й хрипко видихнула від полегшення.

За дверима пронісся вітер (Джессі помітила, що він уже трохи переріс стадію леготу), зітхаючи серед сосон на пагорбі між будинком і озером. Зовсім неподалік від кухні (яка наразі Джессі здавалася взагалі іншим усесвітом) двері, які ім із Джералдом не дійшли руки зачинити щільно, лупились об розбухлий одвірок. Один раз, другий раз, третій раз, четвертий. Це були єдині звуки. Лиш вони – і більш нічого. Пес припинив гавкати, принаймні поки що, а бензопила припинила ревіти. Навіть у гагари, здавалося, настала перерва на каву.

Образ озерної гагари, що попиває каву, мабуть, паралельно плаваючи в кулері з водою й базикаючи з іншими пані гагарами, спричинив у Джессі в горлі порохнявий крекіт. У менш неприємних умовах цей звук можна було б назвати смішком. Він розвіяв рештки паніки, і хоч вона все одно залишалася переляканою, проте зараз була в змозі керувати своїми думками й діями. Також він залишив на язика гидуватий металевий присмак.

«Це адреналін, дівулю, чи які там ще секреції залоз випускає тіло, коли пускаєш пазурі й починаєш дертися по стінах. Якщо тебе хто колись запитає, що таке паніка, тепер знаєш, що відповісти: емоційна біла пляма, від якої почуваєшся так, наче насмокталася пригоршні монет».

Руки гули, а пощипування нарешті дісталось і пальців. Джессі кілька разів розтулила й стулила долоні, щоразу здригаючись. Вона почула слабкий брязкіт кайданок об стовпчики ліжка й на секунду замислилася, чи вони з Джералдом не подуріли. Зараз однозначно здавалося саме так, хоча вона не сумнівалася, що кожного дня по всьому світу тисячі людей грають у схожі ігри. Вона якось читала, що є сексуально розкуті людська, які навіть підвішуються в себе в шафах і дрочать, доки постачання крові в мізки повільно скорочується до нуля. Така новина лише посилила її віру в те, що для чоловіків пеніс не стільки дар, скільки прокляття.

Але якщо це дійсно була лише гра (лиш вона – і більш нічого), чому Джералд раптом відчув потребу купити справжні наручники? Вельми цікаве запитання, чи не так?

«Можливо, але мені здається, воно не настільки важливе саме зараз. Джессі, ти так не думаєш?» – озвалася зсередини голови Рут Нірі. Дійсно неймовірно, у скількох напрямках одночасно може працювати людський мозок. На одному з них Джессі раптом почала загадуватися, що ж сталося з Рут, яку вона востаннє бачила десять років тому. Уже три роки, як вона не отримувала від неї жодної вістки. Останньою була листівка з молодим чоловіком в ошатному оксамитовому костюмі червоного кольору з брижами на шиї. Рот у чоловіка був розтулений, і звідти з певним натяком висолоплювався язик. «ОДНОГО ДНЯ МІЙ ПРИНЦ ЛИЗНЕ»[14 – Спотворена назва популярної пісні «Someday My Prince Will Come» («Одного дня мій принц

прийде») з мультфільму «Білосніжка» студії Disney.], – повідомляла листівка. «Нью-ейджівський дотеп», – пригадала свою тодішню думку Джессі. У вікторіанців був Ентоні Троллоп, у втраченого покоління Г. Л. Менкен, а нам залишилися непристойні вітальні листівки та хохми на наліпках на бампери: «ЯКЩО ЧЕСНО, Я РЕАЛЬНИЙ ХАЗЯЇН ДОРОГИ».

На листівці була затерта марка з Аризони, а також було написано, що Рут приєдналася до лесбійської комуни. Джессі ця новина не сильно здивувала. Вона навіть посмакувала думку, що її давня подруга, яка могла і страшенно дратувати, і навівати неочікувані й меланхолійні приємності (іноді одночасно), нарешті знайшла на величезній ігровій дошці життя комірку, висвердлену так, щоб туди входив її неоковирної форми гачок.

Джессі поклала листівку від Рут у верхню ліву шухляду свого столу, де тримала різну мішанину кореспонденції, на яку, найпевніше, не відповідатиме, і тоді вона востаннє до сьогодні думала про свою стару сусідку – Рут Нірі, яка жадала мати якусь «гарлідевідсонівську» махину, але так і не спромоглась опанувати механічну коробку передач, навіть на старому й покірному «форді-пінто» Джессі. Рут, яка навіть на четвертому році навчання часто губилася в кампусі Нью-Гемпширського університету. Рут, яка завжди плакала, коли забувала про щось на плиті і воно згорало начорно. Останнє траплялося настільки часто, що диво, як вона не спалила їхню кімнату – чи й увесь гуртожиток. Наскільки ж химерно, що той прямолінійний і впевнений голос у Джессі в голові виявився Рут.

Пес знову розгавкався. Він не наблизився, проте й не віддалився. Його власник точно не полже на птахів. Жоден мисливець не витримав би з таким ривкітливим цуцом. І якщо пес зі своїм господарем просто вийшли на денну прогулянку, як же так, що те валування долинає з одного й того ж місця протягом останніх хвилин п'яти?

«Во ти тоді не помилилася, – прошепотів розум. – Нема господаря». Цей голос не належав ні Рут, ні Господиньці Берлінгейм і точно не був голосом, який Джессі вважала власним (яким би він не був). Цей дуже молодий і дуже наляканий. А ще, як і голос Рут, дивним чином знайомий. «Це просто бродячий пес, він тут один. Він тобі не допоможе, Джессі. Не допоможе нам».

Проте це, мабуть, надто похмура оцінка ситуації. Зрештою, Джессі ж не знає, чи собака бродячий, правда? Точно це невідомо. А доки це не стане відомо точно, вона відмовляється в це вірити.

– Не подобається – подайте на мене в суд, – тихо прохрипіла вона.

Разом із тим залишалося питання Джералда. Через паніку й подальший біль це якось вилетіло їй з голови.

– Джералде? – голос звучав сухо, ніби не тут. Джессі прокашлялася й спробувала знову: – Джералде!

Нічого. Нуль. Взагалі жодної реакції.

«Але це не означає, що він помер, тому візьми себе в руки, жінко, і тримайся міцно».

Джессі й тримала себе в руках, дякую, дуже дякую, і не мала ані найменшого наміру послаблювати цю хватку. І все одно вона почувала глибоку тривогу, що розросталася в грудях, схожа на якусь жакливу тугу за домом. Відсутність реакції Джералда не означає, що він помер, правда, проте це означає, що він непритомний, і це як мінімум.

«А скоріш за все, мертвий, – додала Рут Нірі. – Не хочеться, Джесс, пересирати тобі малину, серйозно, але ж ти не чуєш його дихання, правда? Ну тобто зазвичай, якщо людина знепритомніла, можна почути, як вона дихає. Вони ще так голосно сопуть і слиняться, правда ж?»

– А мені, блядь, звідки знати? – промовила Джессі, але це було по-дурному. Їй е звідки знати, бо більшу частину шкільних років вона з захопленням волонтерила в лікарні, і там швидко звикаєш до того, які звуки видають мертві: жодних. Рут знала все про час, який Джессі провела в Портлендській міській лікарні, – роки, які Джессі сама іноді називала «судновими», – але цей голос відав би про це, навіть якби Рут і не знала, бо це не голос Рут, а голос Джессі. Їй доводилося постійно нагадувати це собі, бо голос дивним чином постійно здавався окремішнім.

«Як ті, які ти вже раніше чула, – пробурмотів молодий голос. – Ті, які ти чула після темного дня».

Але Джессі не хотілося про це думати. Узагалі ніколи не хотілося. Хіба в неї й без того проблем не задосить?

Проте голос Рут має рацію: непритомні люди – особливо ті, що втратили свідомість через добрячий гепак у довбешку, – зазвичай дійсно похрюпують. Що означає...

– Мабуть, він таки мертвий, – сухо промовила Джессі. – Ага, так.

Вона схилилася ліворуч, рухаючись обережно, зважаючи на м'язи, які боляче спазмували в основі шиї з того боку. Не встигла Джессі витягнути на максимум ланцюг, що тримав правий зап'ясток, як побачила огрядну рожеву руку й половину долоні – останні два пальці, якщо точніше. То була правиця. Джессі це одразу зрозуміла, бо на пальці не було обручки. Вона розгледіла білі серпички нігтів. Джералд завжди дуже пишався своїми нігтями. Вона ніколи не усвідомлювала, наскільки пишався, аж дотепер. Смішно, як іноді мало помічаєш. Як мало помічаєш, навіть коли вже думаєш, що бачила все.

«Мабуть, так, але я тобі от що скажу, золотко: наразі жалюзі можеш опустити, бо мені більш дивитися не хочеться». Зовсім не хочеться. Проте відмовитися дивитися – розкіш, яку Джессі, принаймні наразі, не може собі дозволити.

Продовжуючи рухатись із надмірною обережністю, леліючи шию й плече, Джессі відсунулася ліворуч настільки, наскільки дозволяли наручники. Не надто багато – максимум ще два-три дюйми, – проте це розширило кут зору так, що вона змогла побачити Джералдове передпліччя, частину правого плеча й частинку голови. Не була певна щодо останнього, проте їй здалося, що краї

його рідкого волосся зрошені краплинами крові. Джессі припускала, що це може бути гра уяви. Сподівалася.

– Джералде? – прошепотіла вона. – Джералде, ти мене чуєш? Прошу, скажи, що чуєш.

Жодної відповіді. Жодних рухів. Джессі знову відчула ту глибоку тугу, як вона переповнюється й переповнюється, ніби кровоточива рана.

– Джералде? – знов прошепотіла вона.

«Ну от чого ти шепочеш? Він мертвий. Чоловік, що якось здивував тебе поїздкою на вихідні на Арубу – на Арубу, Господи Боже, – і якось усю новорічну вечірку носив твої туфлі з алігатора на вухах, помер. То якого чорта ти щось там шепчеш?»

– Джералде! – Цього разу вона прокричала його ім'я. – Джералде, вставай!

Звук власних криків ледь не спричинив ще один напад паніки й конвульсій, і найстрашніше не те, що Джералд зовсім не рухався й не реагував, а усвідомлення того, що паніка досі тут, досі просто тут, невгамовно кружляє навколо її розуму, терпляче, ніби хижак, який ходить колами біля слабого багаття жінки, що якось загубила своїх друзів і заблукала в глибокій темній гушавині лісу.

«Не заблукала, – промовила Господинька Берлінгейм, але Джессі не довіряла тому голосу. Стійкість, яка в ньому вчувається, фіктивна, а раціональність – лише фасад, що може облущитися, наче фарба. – Ти чудово знаєш, де ти».

Так, знає. Вона на кінці звивистого розбитого путівця, що відколюється від Бей-лейн за дві милі на схід звідси. Путівець той – просіка, встелена опалим червоним і жовтим листям, яким вони з Джералдом проїхали, і те листя безмовно свідчило, що цей відросток, який веде до бухти Нотч на Кашвакамаку, за останні три тижні, відколи почало жовтіти й опадати листя, або зовсім не використовували, або вельми мало. Цей кінець озера був майже виключно місциною для літніх відвідувачів, і наскільки Джессі могла судити, тим відростком узагалі могло не іздити жодне авто ще з Дня праці[15 – Перший понеділок вересня.]. До шосе 117, де вже є дома, у яких люди живуть цілий рік, миль п'ять, спочатку по відростку, а тоді вздовж Бей-лейн.

«Я тут одна, мій чоловік лежить мертвий на підлозі, а я прикута до ліжка. Я можу кричати хоч до посиніння, і це нічого не дасть, бо ніхто не почує. Мабуть, найближче до мене той із бензопилою, та й він мінімум миль за чотири. Він, цілком можливо, навіть на іншому боці озера. Собака може мене почути, але він майже точно бродячий. Джералд мертвий, і це прикро (якщо я винна, то я не хотіла його вбивати), але принаймні для нього все минуло швидко. Для мене ж нічого швидко не буде. Якщо в Портленді ніхто не почне за нас турбуватися, а реальної причини для цього, принаймні якийсь час, нема...»

Їй не варто так думати, ці думки притягують паніку. Якщо вона не витягне розум з цього тупика, то скоро зазирне паніці просто в дурні, перелякані

очі. Ні, їй зовсім не можна так думати. Але найгірша херь у тому, що коли вже починаєш, то зупинитися дуже важко.

«Але, можливо, саме на це ти й заслуговуєш, – зненацька озвався загрозливий шалений голос Господиньки Берлінгейм. – Можливо. Бо це ти його вбила, Джессі. Можеш не обманювати себе, я не дозволю. Я знаю, що він був не в настільки добрій формі, і розумію, що все одно рано чи пізно це сталося б – серцевий напад на роботі або якогось вечора в дорозі додому, цигарка в руці, він намагається запалити, а тут позаду сигналить величезна десятиколісна фура, щоб забрався на праву смугу й дав дорогу. Але ж ти не могла чекати на рано чи пізно, правда? Ти не могла, гарненька дівчинка Джессі, донька Тома Мейгута. Не могла просто так полежати собі й дати йому спустити своє молочко, правда ж? Дівчинка з обкладинки “Космо”, Джессі Берлінгейм, каже: “Жоден чоловік мене не сковуватиме”. Мусила ж ти вгатити його по яйцях і череву, правда? І саме тоді, коли його термостат давно перетнув червону лінію. Не будемо товкти воду в ступі, дорогенька: ти його вбила. Тож, мабуть, заслуговуєш лежати тут прикутою до ліжка. Мабуть...»

– Ой, яка ж це хуйня, – промовила Джессі. Неймовірним полегшенням було почути, як той інший голос – голос Рут – долинає з її ж рота. Іноді вона (ну... мабуть, «часто» буде правдивіше) ненавиділа Господиньчин голос. Ненавиділа й боялася. Часто він бував дурнувтим і непостійним, однозначно, але також бував і сильним, якому важко заперечити.

Господинька завжди була наготові, щоб запевнити, що Джессі купила неправильну сукню або вибрала неправильний кейтеринг для серпневої вечірки, яку Джералд щороку організовував для партнерів фірми та їхніх дружин (от тільки насправді це Джессі все організовувала, а Джералд просто хитався собі між гостей, примовляв «ой, та що ви» і приймав усі лаври). Господинька – та, хто завжди наполягає, що фунтів зо п'ять було б добре скинути. Той голос не втихомирився б, навіть якби в неї ребра під шкірою прозирали. «Не зважай на ребра! – кричав він з інтонацією лицемірного жаху. – Ти на цицьки свої краще подивися, баберо! І якщо тобі їх мало, щоб проблюватися, то можеш ще ляхами помилуватися!»

– Яка ж хуйня, – повторила Джессі, намагаючись зробити так, щоб голос звучав ще міцніше, але тепер почула в ньому дрібненький трепет, а це зле. Дуже зле. – Він знав, що я не жартую... він знав. То хто тут винен?

Та чи дійсно це правда? Певним чином так: Джессі розгледіла, як Джералд вирішує відкинути те, що побачив у неї на обличчі й почув у голосі, бо це зіпсувало б гру. Але іншим чином – набагато фундаментальнішим чином – вона знала, що це зовсім не так, бо протягом останніх десяти-дванадцяти років їхнього спільного життя Джералд майже ніколи не сприймав її серйозно. Він, по суті, побудував собі ще одну кар'єру з ігнорування її слів, якщо вони не стосувалися їжі чи місць, де вони вдвох мають бути о тій і тій годині такого й такого вечора (тому не забудь, Джералде). Іншим винятком із загального Правила Вуха були неприязні коментарі про його вагу чи випивку. Джералд чув її репліки на ці теми, і йому це не подобалося, проте від них можна було відмахнутися як від частини мітичного природного порядку: риби плавають, птахи літають, жінки пиляють.

То чого ж саме Джессі очікувала від цього чоловіка? Щоб він сказав: «Так, кохана, я зараз же тебе відпущу, і, між іншим, дякую, що підвищуєш мою самосвідомість»?

Так. Вона підозрювала, що наївна частина її, якась недоторкана й простодушна дівчинка всередині, очікувала саме цього.

Бензопила, яка вже знову якийсь час гарчала й ревла, раптом змовкла. Замовкли, принаймні тимчасово, собака, гагара і навіть вітер, і ця тиша стала такою відчутною, такою густою, наче десятирічна пилюка в порожньому домі. Не чулося жодних автомобілів чи вантажівок, навіть десь іздалеку. І голос, що заговорив, належав лише їй. «О Господи, – сказав він. – О Боже, я тут сама. Я тут сама».

3

Джессі міцно склепила очі. Шість років тому в неї був невдалий п'ятимісячний період психіатричних сеансів, але вона не розповідала про це Джералдові, бо знала, що він поставиться саркастично... а ще, ймовірно, розхвилюється через те, про що вона може пробовкатися. Джессі означила свою проблему як стрес, і Нора Калліган, психологиня, навчила її простої техніки розслаблення.

«Більшість людей, коли чують, що треба рахувати до десяти, уявляють собі якогось Дональда Дака, котрий намагається тримати себе в руках, – казала Нора, – але насправді ця лічба дає можливість переналаштувати свої емоційні механізми... І будь-яка людина, яка не потребує емоційного переналаштування принаймні раз на день, найпевніше, має проблеми набагато серйозніші, ніж у тебе чи в мене».

Цей голос також був чіткий – достатньо, щоб викликати в Джессі невелику тужливу усмішку.

«Мені подобалася Нора. Дуже подобалася».

Чи сама Джессі знала про це тоді? Вона приголомшилася, коли зрозуміла, що не може точно пригадати. Так само як не може чітко згадати, чому припинила відвідувати Нору щовівторка. Припускала, що просто багато всього: «Ком'юніті Чест»[16 – Community Chest – фонди фінансових пожертв, що діють у спільнотах і виконують благодійну роботу.], притулок для безхатків на Корт-стріт, мабуть, нова кампанія зі збору коштів на бібліотеку – навалилось одночасно. Лайно трапляється, як зазначає ще одна нью-ейджівська банальність, яку чомусь вважають мудрістю. Усе одно відмова від сеансів, мабуть, була на краще. Якщо ти десь не проведеш межу, терапія триватиме й триватиме, доки твоя психологиня сама не пошкандибає на великий груповий сеанс на небесах.

«Не зважай... рахуй до десяти, починаючи з пальців ніг. Роби так, як вона тебе вчила».

Так... чому б і ні?

«Один – мої ступні, пальців десяток, гарненький рядок маленьких пацяток».

От тільки великі пальці ніг у неї скидалися на голівки фігурних молотків, а інші вісім були смішно скрючені.

«Два – ноги мої, чудові та довгі».

Ну, не такі вже й довгі – зрештою, її зріст лише п'ять і сім[17 – ? 170 см.], ще й при низькій талії, – але Джералд наполягав, що вони все одно найкраща її частина, принаймні в управлінні з питань сексапільності. Джессі такі заяви завжди приємно тішили, вони здавалися цілком ширими з його боку. Якимсь чином він проминав її гидкі, наче вузли яблуні, коліна та тлусті стегна.

«Три – моя вульва, що гарне, те не вбоге».

Гарненька, – трішки занадто гарненька, багато хто відзначив би, – але не дуже зрозуміла. Джессі трішки підняла голову, ніби щоб роздивитись об'єкт, про який ідеться, але очей не розплющувала. Та й щоб його побачити, очі не обов'язково потрібні, бо з цим атрибутом вона співіснує вже довгий час. Між стегон у неї трикутник рудавого кучерястого волосся, що оточує нехитрий розріз, естетична краса якого – на рівні погано загоєного шраму. Джессі вважала, що ця річ, цей орган – насправді просто глибока складка плоті, закутана в перехрещений пояс із м'язів, – не має бути невичерпним джерелом мітів, проте все одно зберігає свій мітичний статус у колективному мисленні чоловіків. Це ж така магічна долина, правда? Обора, куди врешті-решт заганяють навіть найдикіших єдинорогів.

– Матінко Макрі[18 – Mother Machree – американсько-ірландська пісня про маму. Machree – англізація ірландського mo chro?, вигуку «мое серденько»], ну й хуета, – промовила Джессі, злегка усміхнувшись, але не розкриваючи очей.

Але ж це не хуета зовсім. Той розріз – об'єкт хіті кожного чоловіка, принаймні гетеросексуального, але водночас часто об'єкт їхнього незбагненного презирства, недовіри й ненависті. Цей темний гнів звучить не в усіх їхніх жартах, але в багатьох, а в деяких він прямо попереду, наче набрякла рана: «Що таке жінка? Непотрібний шмат м'яса, що теліпається навколо пизди».

«Припини, Джессі, – наказала Господинька Берлінгейм. Голос у неї був засмучений і згидований. – Негайно припини».

Джессі вирішила, що це добра думка, тож повернулася до Нориної лічби. Чотири – стегна (заширокі), а п'ять – живіт (затовстий). Шість – груди, які вона вважала своєю найкращою рисою; Джералда ж, підозрювала вона, трішки відлякували обриси блакитних вен під гладенькими схилами її випинів. Груди дівчат із розгортки його журналів не містять таких натяків на внутрішню водопровідну систему. У дівчат із розгортки також нема дрібних волосків на ареолах.

Сім - її надто широкі плечі, вісім - шия (яка раніше була гарна, але за останні кілька років стала остаточно курячою), дев'ять - волосся, що випадає, і десять...

«Хвилинку! Ану, блядь, зачекай хвилинку! - люто розірвав тишу прямолінійний голос. - Це що за тупа гра така?»

Джессі міцніше заплющила очі, шокована глибиною гніву в голосі й налякана його окремістю. Через гнів здавалося, ніби голос долинає не зі стрижневого кореня її розуму, а це радше непроханий гість - чужий дух, що вирішив заволодіти нею, наче дух Пазузу заволодів дівчинкою в «Екзорцисті».

«На це не хочеш відповісти? - запитала Рут Нірі, або ж Пазузу. - Окей, може, це складно. Я тобі спрощу запитання, Джесс: хто перетворив паршивенько римовану літанію Нори Калліган для розслаблення на мантру самоненависті?»

«Ніхто, - смиренно подумала у відповідь Джессі й одразу зрозуміла, що прямолінійний голос не прийме таку відповідь, тож додала: - Господинька. Це вона».

«Ні, не вона, - одразу ж заперечив голос Рут. У ньому вчувалась огида до цієї лінивої спроби перекинути провину. - Господинька тупувата, а зараз ще й дуже перелякана, але в душі вона досить приємна, та й наміри в неї завжди були добрі. Наміри ж людини, яка перекрутила Норин список, відверто злі, Джессі. Хіба ти не бачиш? Хіба не...»

- Я нічого не бачу, бо заплющила очі, - промовила вона тремким дитячим голосом. Джессі ледь не розплющила їх, але щось підказало, що це тільки погіршить ситуацію.

«Хто це, Джессі? Хто навчив тебе, ніби ти гідка й нікчемна? Хто вибрав Джералда Берлінгейма на роль спорідненої душі й Прекрасного Принца, ще, мабуть, за багато років до того, як ви познайомилися на вечірці для самотніх членів Республіканської партії? Хто вирішив, що він не лише те, що тобі треба, а й саме те, чого ти заслуговуєш?»

Докладаючи нелюдських зусиль, Джессі посунула цей голос - усі голоси, як вона палко сподівалася, - геть з розуму. Вона знову завела свою мантру, цього разу вголос:

- Один - мої ступні, пальців десяток; два - ноги мої, чудові та довгі; три - моя вульва, що гарне, те не вбоге; чотири - це стегна, пишні й налиті; п'ять - це живіт, де вся іжа лежить.

Вона не пам'ятала решту рим (мабуть, і на краще, бо Джессі мала підозри, що Нора сама їх скаверзила, одним оком позираючи на публікацію в якомусь із м'яких і м'яких журналів самодопомоги на журнальному столику в приймальні), тож продовжила без них:

- Шість - це груди, сім - це плечі, вісім - це шия...

Джессі спинилася, щоб перевести дух, і з полегшенням відзначила, що серцебиття сповільнилося з галопу до швидкого бігу.

- ...дев'ять - це підборіддя, а десять - очі. Очі, розплющтеся!

Вона доповнила слова діями, і навколо спалахнула яскравим існуванням спальня, якась наче оновлена і - принаймні на мить - майже така ж гарна, як тоді, коли вони з Джералдом провели в цьому будинку своє перше літо. У 1979 році, часі, що раніше звучав ніби з наукової фантастики, а зараз здавався до неможливості давнім.

Джессі глянула на сірі стіни, обшиті деревом, високу білу стелю, на якій відбивалося мерехтіння з озера, і два великих вікна обабіч ліжка. Вікно ліворуч виходило на захід, з нього простягався вид на терасу, схил за нею та несамовито ясну блакить озера. Вікно праворуч дарувало менш романтичний краєвид - під'їзна доріжка та її сіра стара дама Мерседес, якій вісім років і яка почала демонструвати перші дрібні цятки іржі на нижньому молдингу.

Прямо перед собою Джессі бачила обрамленого батікового метелика, що висів на стіні над комодом, і згадала забобонну відсутність подиву від того, що це подарунок від Рут на тридцятий день народження. Зі свого місця Джессі не могла розгледіти маленькі червоні шви підпису, але знала, що він там є: «Нірі, 1983», також рік зі сторінок наукової фантастики.

Неподалік від метелика (шалено випинаючись на загальному тлі, хоча й так ніколи й не вдалося зібрати достатньо сили, щоб указати на це своєму чоловікові) на хромованому гачку висів Джералдів пивний кухоль братства «Альфа-Гамма-Ро». Воно не було якоюсь дуже яскравою зіркою в усесвіті братерств - інші братчики називали його «Альфа-Гімня-Ро», - але Джералд носив їхній значок із певною гордістю, тримав на стіні той кухоль і щороку в червні пив із нього перше пиво літа. Це була своєрідна церемонія, спостерігаючи яку Джессі ще задовго до сьогоденішнього торжества іноді загадувалася, чи була вона психічно правомочною, коли одружилася з Джералдом.

«Хтось мусив це припинити, - тоскно подумала вона. - Хтось мусив, бо ж подивіться, на що воно вийшло».

На кріслі на іншому боці дверей ванної Джессі бачила викличні кюлоти та блузку без рукавів, яку вона вдягнула в цей недоречно теплий осінній день. Її ліфчик висів на ручці дверей ванної. А перетинаючи покривало та її ноги, перетворюючи дрібні м'які волосинки на стегнах на золоті дротини, лежала яскрава смуга денного сонячного сяйва. Не квадрат світла, що лежав майже по центру покривала о першій дня, не прямокутник, що лежав там о другій. Це була широка смуга, яка невдовзі звузиться до стрічки, і хоча якесь аварійне відключення електроенергії вже встигло спаскудити показники цифрового годинника-радіо на комоді (він постійно блимав 00:00, наче невтомний неоновий знак над баром), смуга світла означає, що доходить четверта дня. Невдовзі смуга почне зісковзувати з ліжка, і Джессі побачить тіні в кутках і під столиком біля стіни. А коли стрічка стане струною, повзучи спочатку по підлозі, а тоді спинаючись дальньою стіною й помалу меркнувши, ці тіні почнуть виповзати зі сховків і розходитися кімнатою, ніби чорнильні плями, пожираючи світло й розростаючись. Сонце рухається на захід. За годину, максимум за півтори воно почне опускатися, а через сорок хвилин настане темрява.

Ця думка не спричинила паніки – принаймні поки що, – проте розум накрило мембраною мороку, а серце заповнила волога атмосфера жаху. Джессі побачила себе прикутою до ліжка і Джералда внизу мертвого на підлозі. Побачила, як вони лежать тут у темряві довгий час після того, як чоловік із бензопилою пішов до своєї дружини й дітей у гарно освітленому домі, собака пошкандибав кудись, і за компанію їй править лише довбана гагара на озері – і більш нікого.

Містер і місіс Берлінгейми проводять свою останню довгу ніч разом.

Споглядаючи пивний кухоль і батікового метелика, двох неочікуваних сусідів, яких можна терпіти лише в такому домі на одну пору року, Джессі подумала, що оскільки так роздумувати про минуле легко, то так само легко (хоча набагато менш приємно) можна й зануритися в імовірні версії майбутнього. Справді важкою роботою здавалося залишатися в теперішньому, але вона міркувала, що краще зробити все можливе й дотримуватися саме такого плану дій. Ця паршива ситуація, мабуть, стане ще паршивішою, якщо Джессі вчинить інакше. Їй не можна розраховувати, що якийсь *deus ex machina* [19 – Бог із машини (лат.) – неочікувана й штучна розв'язка подій.] дістане її з цієї трясовини, і це неприємно, але якщо вдасться вибратися самотужки, чекає бонус: вона вбереже себе від зникання, коли лежатиме тут майже голицем, а якийсь заступник шерифа відмикатиме її, питатиме, якого дідька тут відбулося, ще й удосталь намилиється на гоже біле тіло новоспеченої вдови.

Також відбувалися ще дві речі. Джессі багато б віддала, щоб відтермінувати їх, принаймні тимчасово, але не могла. Їй потрібно в туалет, а ще вона відчувала спрагу. Наразі потреба випустити була сильнішою за потребу отримати, але турбувало її саме бажання пити. Наразі воно не дуже нестерпне, але це зміниться, якщо їй не вдасться скинути наручники й дістатися до крана. Зміниться так, що вона навіть не хоче про це думати.

«Буде смішно, якщо я помру від спраги за двісті ярдів від дев'ятого за розміром озера в Мейні», – подумала Джессі й похитала головою. Це не дев'яте за розміром озеро в Мейні, про що вона думає? То озеро Дарк-Скор, куди вона з батьками, братом і сестрою їздили стільки років тому. Ще задовго до появи голосів. Ще задовго до...

Джессі обірвала цю думку. Різко. Минуло вже багато часу, відколи Джессі востаннє думала про озеро Дарк-Скор, і зараз не має наміру повертатися до цього, і наручники тут ні до чого. Краще вже про спрагу думати.

«А що про неї думати, дівулю? Це психосоматика, та й усе. Ти хочеш пити, тому що знаєш, що не можеш встати й узяти собі води. Тут усе просто як двері».

Але це неправда. Вона посварилася з чоловіком, і два швидкі удари, яких йому завдала, запустили ланцюгову реакцію, що призвела до його смерті. Джессі сама зараз відчуває наслідки значного вибуху гормонів. Термін, яким це можна назвати, – шок, а одним з найпоширеніших симптомів шоку є спрага. Їй, мабуть, варто тішитися, що в роті не сухіше, ніж зараз, принаймні поки що, і...

«І, можливо, я зможу щось удіяти принаймні з цим».

Джералд був квінтесенцією людини звички, і однією з його традицій було тримати зі свого боку полиці над узголів'ям ліжка склянку води. Джессі викрутила голову вгору й праворуч – і так, ось вона, висока склянка води з невеличким скупченням напіврозталих кубиків льоду, що плавали зверху. Без сумніву, склянка стоїть на підставці, щоб на полиці не лишилося кільця – це ж Джералд, такий уважний до дрібниць. На склянці, ніби піт, проступили краплинки конденсату.

Дивлячись на це, Джессі відчула перший укол справжньої спраги. Облизала губи. Вона посунулася праворуч, наскільки це дозволяв ланцюг лівого наручника. Його довжина була лише шість дюймів, але Джессі вдалося пересунутись на Джералдів бік ліжка. Змінивши позицію, вона побачила на лівому боці покривала кілька темних плям. Джессі кілька секунд розсіяно дивилася на них, доки не згадала, як під час агонії Джералд спорожнив сечовий міхур. Тоді швиденько повернула погляд до склянки з водою, що стояла на картонному кружальці, мабуть, із рекламою якогось бренду япівського пива, найпевніше «Бекс» чи «Гайнекен».

Вона потяглася вгору, повільно, прагнучи, щоб вдалося дотягнутися. Не вдалося. Кінчики пальців зупинилися за три дюйми від склянки. Укол спраги – слабе стискання горла, слабе пощипування язика – знову вдарив і зник.

«Якщо ніхто не прийде або якщо я не придумаю, як вибратися до завтрашнього ранку, то не зможу на ту склянку навіть дивитися».

У цій думці вчувалася холоднокровна розважливість, що вже лякало. Але ж завтра зранку її тут уже не буде, ось у чому річ. Це ж просто дурниці. Божевілля. Дурка. Про це навіть немає сенсу думати. Це...

«Припини, – урвав думки прямолінійний голос. – Просто припини».

І Джессі припинила. Їй довелося змиритися з тим, що ця думка не зовсім дурнувата. Джессі відмовилася прийняти чи навіть роздумувати над тим, що вона може тут померти, – ось де справжня дурка, – але якщо вона не змете павутиння зі старої мисленневої машинерії й не запустить її, то ймовірно, доведеться провести тут кілька довгих і незручних годин.

«Довгих, незручних... і, можливо, болючих, – нервово пробурмотіла Господинька. – Але ж біль стане спокутою, правда? Зрештою, ти ж сама винна. Сподіваюся, я не набридаю, але ти ж просто могла дати йому спустити своє молочко...»

– Таки набридаєш, Господинько, – перебила її Джессі.

Вона не пригадувала, щоб коли-небудь відповідала внутрішнім голосам уголос. Замислилася, чи не божеволіє. Вирішила, що їй, правду кажучи, похер, принаймні поки що.

Джессі знову заплющила очі.

Цього разу в темряві за повіками Джессі уявила не власне тіло, а всю цю спальню. Звісно, сама Джессі – головна окраса кімнати, Боже, так, Джессі Мейгут Берлінгейм, ще без хвостика сорок, досі порівняно струнка зі зростом п'ять і сім та вагою сто двадцять п'ять фунтів, сірі очі, каштаново-рудувате волосся (вона приховувала сивину, що почала пробиватися п'ять років тому, глянцевою фарбою і була певна, що Джералд цього не помітив). Джессі Мейгут Берлінгейм, яка втрапила в цю халепу, так і не розуміючи до кінця, як і чому. Джессі Мейгут Берлінгейм, тепер, очевидно, вдова Джералда, досі мати нікого, ще й прикута до цього довбаного ліжка двома парами поліційних кайданок.

Джессі змусила уяву наблизити останній образ. Між заплющеними очима збурилася зморшка зосередження.

Загалом чотири наручники, розділені попарно шістьма дюймами сталевого ланцюга в гумовому рукаві, у кожного на стопорній планці вибито Ч-17 – серійний номер, припустила Джессі. Вона пригадала, як Джералд, ще коли гра була якоюсь новизною, розповідав, що в кожного наручника є зубчастий натяжний механізм, завдяки якому їхній розмір можна регулювати. Також можна скоротити ланцюги, щоб зап'ястки в'язня були болюче зведені до купи, але Джералд дав їй максимальну довжину ланцюга.

«А чому би, блядь, і ні, – подумала тепер Джессі. – Зрештою, це ж лише гра... правда, Джералде?» Проте тепер їй згадалося одне з попередніх запитань, і вона знову замислилася, чи для Джералда то справді була просто гра.

«Що таке жінка? – з глибокої темряви всередині неї прошепотів інший голос – голос НЛО. – Непотрібний шмат м'яса, що теліпається навколо пизди».

«Іди геть, – подумала Джессі. – Іди геть, з тебе нема толку».

Але голос НЛО наказу не підкорився. «Навіщо жінці і рот, і пизда? – запитав він натомість. – Щоб сцяти й стогнати одночасно. Ще якісь запитання, маленька леді?»

Ні. Зважаючи на тривожно сюрреалістичну природу відповідей, інших запитань у неї не було. Джессі прокрутила руки всередині кайданок. Тонка шкіра на зап'ястках потерлася об сталь, від чого Джессі скривилася, але біль був незначний, і рука обернулася досить легко. Джералд, може, і думає, що єдина суть життя жінки – непотрібним шматком м'яса теліпатися навколо пизди, але він не затягнув наручників настільки, щоб було боляче. Звісно, на таке Джессі й раніше не погодилася б (чи принаймні так вона себе переконує, а жодному з внутрішніх голосів бракує зухвальства суперечити). І все одно браслети надто тісні, щоб із них вибратися.

Та чи справді?

Задля експерименту Джессі смикнула рукою. Наручник поповз угору зап'ястком, а тоді сталъ міцно вперлася в місце стику кістки і хряща, де зап'ястки заплутаним чудернацьким чином еднаються з долонями.

Вона смикнула сильніше. Цього разу біль був набагато відчутніший. Джессі раптом пригадала, як тато захряснув водійські дверцята їхнього старого універсала «Кантрі Скваер» і прищемив Медді ліву долоню, бо не знав, що вона чомусь вирішила вийти саме через ті дверцята. Як же ж вона верещала! Від удару зламалася якась кістка – назву Джессі не пригадувала, зате пам'ятала, як Медді гордо показувала свіжий гіпс і примовляла: «А ще в мене розірване тильне сухожилля». Це здалося Джессі й Віллові смішним, оскільки всі знають, що тилом люди іноді називають задницю. Вони сміялися, більше від несподіванки, ніж із презирства, але Медді все одно пішла розлючена, потемнівши обличчям, як та хмара, розповідати все мамі.

«Тильне сухожилля, – подумала Джессі, свідомо тягнути сильніше, попри дедалі сильніший біль. – Тильне сухожилля і променево-ліктьове щось-там-ще. Неважливо. Якщо ти можеш вислизнути з цих наручників, краще так і зроби, а вже тим, щоб Хитуна-Бовтуна до купи зібрати, нехай потім якийсь лікар переймається».

Джессі повільно й рівномірно посилювала тиск, стараючись, щоб руку вдалося витягнути. Якби ж вони розширилися бодай трішки – чверті дюйма мало б вистачити, а половини й поготів, – вона дістала б наймасивніші виступи кісток і залишилося б розібратися з еластичнішою тканиною. Принаймні так Джессі сподівалася. У великих пальцях, звісно, також є кістки, але про них вона турбуватиметься, лише коли і якщо прийде для цього час.

Джессі потягла вниз іще сильніше, щирячи зуби в гримасі болю й зусиль. Невеликими білими дугами випнулися м'язи плечей. На бровах, щоках, навіть на піднососовому жолобку виступили краплі поту. Вона висунула язик і облизала під носом, навіть не усвідомлюючи цього.

Боліло сильно, але зупинитися змусив не біль. До цього спричинилося просте усвідомлення, що вона вже максимально витягнула м'язи і це не посунуло наручники ані на йоту. Слабка надія просто вислизнути рукою затріпотіла й згасла.

«Ти впевнена, що тягнула настільки сильно, наскільки могла? Або сама собі підбріхуєш, бо дуже болять?»

– Ні, – промовила Джессі, так і не розплющуючи очей. – Я тягнула так сильно, як могла. Правда.

Але той інший голос залишився, радше коротким проблиском, ніж звуком: щось наче бульбашка зі знаком питання в коміксі.

На шкірі зап'ястків, де втиснулася сталь, – під підвищенням великого пальця, на тильному боці долоні та понад тонким блакитним мереживом вен нижче – залишилися глибокі білі рівчаки. Зап'ястки й далі болюче пульсували, хоча Джессі припинила тягти наручники долонею, а підняла її, доки не вдалося стиснути один зі стовпців узголів'я.

– Ох, бляха-муха, – промовила вона тремтячим нерівним голосом. – Ну й ситуйовина.

Та чи дійсно вона тягнула так сильно, як могла? Чи справді?

«Це неважливо, – подумала Джессі, піднімаючи очі на мерехтливе відбиття сонячного світла на стелі. – Це не відіграє ролі, і я поясню чому: якщо мені вдасться потягти сильніше, те, що сталося з лівим зап'ястком Медді, буде з моїми обома: кістки зламаються, тильні сухожилля тріснуть, ніби канцелярські гумки, а променево-ліктьові штуки-дрюки розірвуться, наче глиняні голуби в тирі. Єдине, що зміниться, – це те, що я лежатиму тут не просто прикута й спрагла, а прикута, спрагла, з парю зламаних зап'ястків. А ще вони розпухнуть. Ось що я думаю: Джералд помер ще до того, як зміг залізти в сідло, але в результаті я все одно добряче виібана».

Добре. Які ще є варіанти?

«Жодних», – хирявим тоном промовила Господинька Берлінгейм, наче жінка, що стоїть на відстані однієї сльози від повної істерики.

Джессі чекала, чи не висловить свою думку інший голос – голос Рут. Не висловив. Цілком можливо, Рут плаває десь в офісному кулері з рештою гагар. У будь-якому разі, через це мовчання Джессі мусить дати собі раду сама.

«Що ж, тоді давай, – подумала вона. – Що робитимеш із наручниками тепер, коли переконалася, що просто вислизнути з них неможливо? Що ти можеш зробити?»

«У кожній парі по два наручники, – несміливо озвався той молодий голос, імені якого Джессі поки не знала. – Ти спробувала вислизнути з тих, у яких закуті руки, і це не подіяло... а інші? Ті, що прикуті до ліжка? Про них не думала?»

Джессі втиснулася потилицею в подушку й вигнула ший так, щоб можна було роздивитись узголів'я зі стовпчиками. Вона майже не звернула уваги на те, що розглядає їх догори дригом. Ліжко було меншим, ніж «королівське» чи «королевине», хоча істотно більшим, ніж «близнюче»[20 – «Близнюче» ліжко (twin) – 191 ? 99 см, «королевине» (queen) – 203 ? 152 см, «королівське» (king) – 203 ? 193 см.]. Воно мало якесь хвацьке ім'я – мабуть, «придворно-блазнівське» чи «старшо-фрейлінське», – проте з віком Джессі ставало дедалі важче пам'ятати такі речі. Вона не знала, чи це можна назвати здоровим глуздом, чи радше наближенням старості. У будь-якому разі, ліжко, на якому вона зараз опинилася, було ідеального розміру для траху, але трішки замалим, щоб їм обом було зручно на ньому заночувати.

Для неї з Джералдом це не було недоліком, оскільки протягом останніх п'яти років що тут, що в будинку в Портленді вони спали в окремих кімнатах. Це Джессі так вирішила, не він. Її втомив Джералдів храп, який щороку потроху гіршав. У рідкісних випадках, коли в них тут ночували гості, вони з Джералдом спали разом – незручно – у цій кімнаті, проте здебільшого в цьому ліжку вони лише займалися сексом. І його храп був не першою причиною, чому Джессі вирішила перейти на окреме ложе. Ця причина була найдипломатичнішою. Справжня ж стосувалася нюху. Джессі спершу незлюбила,

а згодом і зовсім згидилася від аромату нічного поту свого чоловіка. Навіть якщо він приймав душ одразу перед тим, як залізти в ліжку, кислий дух скотчу починав долимати з його пор уже о другій ночі.

До цього року шаблон поведінки був такий: дедалі формальніший секс, за ним – період дрімоти (що насправді був її улюбленою частиною всього цього), після чого Джералд приймав душ і йшов в іншу кімнату спати. Проте з березня відбулися зміни. Шарфи й наручники – особливо останнє – виснажували Джералда так, як не виснажував простий місіонерський секс, і він часто глибоко засинав поруч із нею, плече до плеча. Джессі це не турбувало. Більшість із цих okazій траплялися вдень, а тоді Джералд пахнув звичайним потом, а не слабким скотчем з водою. Тоді він і не сильно хропів, якщо подумати.

«Але всі ті акти – денні перепихони з шарфами й наручниками – були в домі в Портленді, – подумала Джессі. – Тут ми проводили більшу частину липня й трішки серпня, а коли й траплявся в нас тут секс – нечасто, але бувало, – то це була стара добра коїтальна трапеза, проста, як картопляне пюре з тушкованим м'ясом: Тарзан зверху, Джейн знизу. До сьогодні ми ніколи не грали в гру тут. Цікаво, чому так?»

Мабуть, через вікна, що були надто високі й надто дивної форми для штор. Їм так і не дійшли руки замінити прозоре скло на дзеркальне, хоча Джералд постійно торочив про це, аж доки не... ну...

«Аж до сьогодні, – завершила Господинька, і Джессі була вдячна їй за тактовність. – Маєш рацію, мабуть, то саме через вікна, принаймні здебільшого. Йому б не хотілося, щоб Фред Лаглан чи Джеймі Брукс мимохідь заіхали до нього запитати, чи не хоче Джералд закатати з дев'ять лунок, і побачили, як він шпекає місіс Берлінгейм, чомусь прикуту до стовпчиків ліжка парю "крігів". Чутка про такі речі розійшлася б, мабуть, швидко. Думаю, Фред і Джеймі – хлопці хороші...»

«А як на мене – парочка обриганів середнього віку», – невдоволено висловилося Рут.

«...але вони звичайні люди, і для них така історія була б надто цікава, щоб про неї мовчати. І ще...»

Джессі не дала договорити. Це була не та думка, яку вона хотіла б почути приємним, але безнадійно святенницьким голосом Господиньки.

Можливо, Джералд ніколи не пропонував їй зіграти в гру тут, тому що боявся, що з-за тераси раптом вигулькне божевільний джокер. Який джокер? «Ну, – подумала вона, – скажімо так, можливо, якась частина Джералда була справді переконана, що жінка – лише непотрібний шмат м'яса, що теліпається навколо пизди... але якась інша частина, що її можна назвати "Джералдова краща сторона", за браком кращого терміна, знала інше. І та частина могла боятися, що все вийде з-під контролю. Зрештою, хіба не саме це й трапилося?»

З цією думкою сперечатися було важко. Якщо ця ситуація не є визначенням виразу «вийшло з-під контролю», Джессі не знала, як іще його можна проілюструвати.

Вона відчула мить задумливого суму і змусила себе відкинути бажання подивитися туди, де лежить Джералд. Вона не знала, чи відчуває скорботу за померлим чоловіком, але знала, що якщо таки відчуває її, то зараз не час із цим розбиратися. І все одно було приємно пригадати щось хороше про чоловіка, з яким вона провела стільки років, і спогад про те, як іноді він після сексу засинав біля неї, був хороший. Їй не подобалися шарфи і зрештою остогидли наручники, але вона любила дивитися, як він засинає, як розгладжуються лінії на його великому рожевому обличчі.

І, певним чином, зараз він спить біля неї... чи не так?

Від цієї думки в Джессі проступили сироти навіть на шкірі стегон, де лежав дедалі вузчий клаптик сонячного світла. Вона відсунула цю думку – принаймні спробувала – і продовжила вивчати узголів'я ліжка.

Стовпці були розташовані не на самому краю, а ближче до центру, від чого руки були розведені, але не занадто, особливо зважаючи на приблизно шість дюймів вільного простору, що надавали ланцюги. Між стовпцями було чотири горизонтальні дошки. Вони також були махагонієві, з різьбленням простих, але приємних хвилястих форм. Джералд якось запропонував, щоб на центральній дошці вирізьбили їхні ініціали (сказав, що знає якогось чоловіка в Ташмор-Глені, який з радістю приїде сюди й виконає цю роботу), але Джессі накрила цю ідею мокрим рядном. Це їй здавалось одночасно показною і химерно дитячою затією, ніби вони парочка закоханих підлітків-максималістів, що вирізають сердечка в себе на партах.

Полиця була розташована над найвищою дошкою, саме на такій висоті, щоб людина, якщо сидить, не билася головою. На полиці була Джералдова склянка води, кілька книжок у м'яких палітурках, залишених тут ще з літа, а з її боку – невелика купка косметики. Вона також залишилася тут із минулого літа, і Джессі припускала, що там уже давно все висохло. Також дуже прикро: ніщо не здатне розвеселити прикуту кайданками жінку настільки успішно, як рум'яна «Кантрі Морнінг Роуз». Так у всіх жіночих журналах пишуть.

Джессі повільно піднесла руки, тримаючи їх під невеликим кутом, щоб кулаками не наштотхнутися на нижній бік полиці. Вона тримала голову закинутою, щоб бачити, що відбувається на іншому кінці ланцюгів. Інші браслети були пристебнуті навколо стовпців між другою і третьою дошками. Коли вона підняла кулаки, ніби лежачи виважувала невидиму штангу, наручники посунулися по стовпці, доки не досягли наступної дошки вгорі. Якщо Джессі вдасться вибити ту дошку, а тоді наступну, то вона зможе просто зняти наручники зі стовпців. Вуаля.

«Напевно, це надто добре, щоб бути правдою, мала, і надто просто, щоб бути правдою, але все одно можеш спробувати. Якщо не вийде, хоч якось уб'еш час».

Джессі обхопила різьблену горизонтальну дошку, що наразі перешкоджала висхідному пересуванню наручників, зачеплених на стовпцях. Глибоко вдихнула, стиснула і смикнула. Одного різкого руху вистачило, щоб зрозуміти, що цей шлях також заблоковано. То було наче витягувати стяжний прогонич із цементної стіни. Вона не відчула навіть міліметрового руху.

«Я можу хоч десять років смикати ту хріновину і навіть трішки не зрушу її, не кажучи вже про те, щоб відірвати від стовпців», – подумала Джессі й опустила руки до попередньої звислої на кайданках позиції над ліжком. З рота вирвався відчайдушний короткий крик. Йй він здався карканням спраглої ворони.

– Що я робитиму? – запитала вона в мерехтіння на стелі й нарешті пустила розпачливі сльози переляку. – Просто якого дідька я робитиму?

Ніби даючи відповідь на її запитання, знову загавкав собака, і цього разу він був так близько, що Джессі аж вереснула зі страху. Узагалі, судячи зі звуку, тварина стояла одразу під східним вікном, на під'їзній доріжці.

5

Собака був не на під'їзній доріжці, а ближче. Тінь, що простягалася на асфальті ледь не до переднього бампера «мерседеса», означала, що тварина на задньому ганку. Довга повзуча тінь виглядала так, наче належить якомусь покрученому монструозному псу, і Джессі вона одразу не сподобалася.

«Не будь, бляха, дурною, – вилаяла вона себе. – Тінь лише здається такою, бо сідає сонце. А тепер, дівчино, розтули рота й трохи покричи – зрештою, пес не обов'язково бродячий».

І то правда. Десь там на горизонті може бути й господар, але Джессі не покладала на це особливих надій. Вона подумала, що собаку привабила до задньої тераси вкрита дротом сміттєва урна одразу біля дверей. Джералд іноді називав цю гарненьку маленьку конструкцію з кедровою дранкою зверху та подвійними застібками кришки їхнім магнітом для енотів. Цього разу замість енота вона привабила пса, і то бродячого, майже стовідсотково. Недогодовану сіромашну шавку.

І все ж спробувати потрібно.

– Ей! – закричала вона. – Ей! Там хтось є? Мені потрібна допомога! Є там хтось?

Собака вмить припинив гавкати. Його павуча спотворена тінь смикнулася, обернулася, почала відступати... а тоді спинилася. Дорогою з Портленда вони з Джералдом з'їли по сендвічу-субмарині[21 – Submarine sandwich – популярний вид сендвіча, що складається з розрізаного вздовж багета, між половинками якого складають начинку.], великих і жирних, з саямі й сиром, і перше, що Джессі зробила по прибутті, – це зібрала залишки та обгортки й викинула їх у сміттярку. Мабуть, пса сюди привабив саме потужний запах жиру й м'яса, і саме цей запах стримав його від того, щоб чкурнути назад у ліс від звуку її голосу. Той запах був сильнішим за імпульси здичавілого серця.

- Допоможіть! - закричала Джессі, і якась частина розуму спробувала попередити її, що, можливо, кричати - це помилка, що вона лише надірве собі горло й захоче пити ще сильніше, але в цього обережного раціонального голосу не було жодного шансу. Вона вловила сморід власного страху, сильний і непереборний, наче запах залишків сендвіча для собаки, і цей дух швидко спричинив у ній не просто паніку, а якесь тимчасове божевілля. - ДОПОМОЖІТЬ! ДОПОМОЖІТЬ, ХТО-НЕБУДЬ! ДОПОМОЖІТЬ! ДОПОМОЖІТЬ! ДОПОМОЖІТЬ!

Зрештою голос зламався, і Джессі повернула голову праворуч, наскільки могла, волосся прилипло до щік і чола пітними пасами й гудзами, а очі випнулися. Страх, що її знайдуть голою й прикутою до ліжка поруч із мертвим чоловіком на підлозі, припинив бути навіть випадковим чинником її мислення. Цей новий напад паніки був наче якесь дивне психічне затемнення - він відфільтрував яскраве світло розважливості й надії та показав їй найгірші варіанти: голод, божевілля від спраги, конвульсії, смерть. Вона не Гезер Локлір[22 - Heather Locklear - американська акторка, відома зокрема роллю в серіалі «Династія». Також зіграла в екранізації роману «Та, що породжує вогонь» Стівена Кінга.] і не Вікторія Прінсіпал[23 - Victoria Principal - американська акторка, відома, зокрема, роллю в серіалі «Даллас».], і це не якийсь саспенс-фільм, створений спеціально для телебачення в кабельній мережі США. Немає камер, немає прожекторів, немає режисера, що скаже «Знято». Це відбувається, і якщо допомога не прийде, це може відбуватися й далі, доки Джессі не припинить існувати як форма життя. Притьмом не переймаючись умовами свого обмеження волі, вона дійшла такої точки, що привітала б навіть Морі Повіча[24 - Maury Povich - американський шоумен, ведучий згаданої новинної телепередачі.] й усю знімальну команду «Поточної події» сльозами вдячності.

Але на ошалілі крики ніхто не відповів - жодного доглядача, який би приїхав перевірити, як там його будиночок на озері, жодного місцевого роззяви, що забрів би сюди зі своїм псом (і, ймовірно, у пошуках сусідів, які серед шепоту сосон вирощують трішки марихуани), і, безсумнівно, жодного Морі Повіча. Була лише довга, химерно осоружна тінь, яка викликала в уяві Джессі образ якогось дивного собакопавука, що балансує на чотирьох тонких пропасних ніжках. Джессі глибоко й трепетно вдихнула та спробувала знову взяти під контроль свій норовливий розум. Горло палало сухістю, ніс був закладений і мокрий від сліз.

«І що тепер?»

Вона не знала. У голові пульсувало розчарування, поки що завелике, щоб вона могла дозволити собі ще якісь конструктивні думки. Єдине, у чому Джессі була цілком упевнена, - це те, що на пса можна взагалі не зважати. Він просто трохи постоїть там на ганку, а тоді піде геть, коли зрозуміє, що річ, яка привабила його, недосяжна. Джессі тихо й сумно простогнала, заплющила очі. З-під вій просочилися сльози й повільно скотилися по щоках. На пополудневому сонці вони скидалися на краплини золота.

«І що тепер? - знову запитала вона. Надворі носився вітер, від чого сосни шепотіли, а двері гупали. - Що тепер, Господинько? Що тепер, Рут? Що тепер, ви, всі можливі НЛО й лакузи різномасті? Хоч хтось із вас - із нас - має якісь ідеї? Я хочу пити, я хочу пісяти, мій чоловік мертвий, і єдине товариство для мене - приблудний лісовий пес, чиім поняттям раю

е залишки сендвіча з трьома сирами й генуезькою салями з горгемського "Аматос"[25 – Amato's – мережа ресторанів італійської кухні на півночі Нової Англії.]. Невдовзі він вирішить, що запах – єдиний доступний для нього вид раю, після чого відступить. То... що тепер?»

Без відповіді. Усі внутрішні голоси замовкли. Це погано – вони складали їй хоч якусь компанію, – але паніка також зникла, залишивши по собі присмак важких металів, і це добре.

«Я трохи посплю, – подумала Джессі, вражена тим, що дійсно може зробити це, якщо захоче. – Я трішки посплю, а коли прокинуся, можливо, матиму якісь ідеї. Як мінімум, трохи відійду від страху».

Тонкі лінії напруження в кутиках заплужених очей і дві помітніші риски під бровами почали розгладжуватися. Вона відчула, як поринає в дрімоту. Джессі відпустила себе в бік цього притулку від турботи про себе з відчуттями полегшення й вдячності. Коли вітер подув цього разу, шквал здавався далеким, а невтомне грюкання дверей – ще віддаленішим: грюк-грюк, грюк-грюк, грюк.

Дихання, що поглиблювалося й сповільнювалося, поки Джессі засинала, раптом спинилося. Очі розчахнулися. Єдиною емоцією, яку вона усвідомлювала в ту першу мить дезорієнтації після відриву від сну, була якась бентежна досада: їй майже вдалося, ітить, а тоді ті срані двері...

А що ті срані двері? Що з ними?

Ті срані двері не завершили свій звичний подвійний грюкіт, ось що з ними. Так, наче ця думка їх матеріалізувала, Джессі тепер почула чітко клацання собачих кігтів на підлозі в сінях. Через незамкнені двері собака зайшов досередини. Він у будинку.

Реакція була миттєва й недвозначна.

– Геть! – закричала Джессі, не беручи до уваги, що перенапружений голос зазвучав хрипом туманного горна. – Геть з мого дому, уйобку! Чуеш? ГЕТЬ З МОГО ДОМУ!

Вона замовкла, швидко дихаючи, блимаючи очима. Шкіра була ніби прошита мідним дротом з невеликим електричним зарядом, верхні два-три шари гули й вкривалися сиротами. Джессі відчувала ніби збоку, що волосинки на загривку стоять, наче голки дикобраза. Думку про сон як корова язиком злизала.

Спершу вона почула заскочене дряпання собачих кігтів на першому поверсі... і нічого. «Я, певно, відлякала його. Мабуть, він чкурнув геть за двері. Ну, він же має боятися людей і будинків, це ж дворняга».

«Ой дівулю, не знаю, – промовив голос Рут. Він звучав нехарактерно непевно. – Його тіні на доріжці я не бачу».

«Звісно, не бачиш. Він же, напевно, обійшов будинок і побіг у ліс. Або до озера пішов. Злякався до смерті й погнав як навіжений. Це ж логічно?»

Голос Рут не відповів. Як і голос Господиньки, хоча в такий момент Джессі була б рада будь-якому з них.

– Я відлякала його, – сказала вона. – Я впевнена.

Але все одно Джессі лежала й дослухалася якомога уважніше, не чула нічого, окрім шурхання й стукання крові у вухах. Принаймні поки що.

6

Вона його не відлякала.

Собака боявся людей і будинків, тут Джессі не помилилася, проте вона недооцінила безнадійний стан тварини. Його попередня кличка – Принц – тепер здавалася мерзенною іронією. За свій довгий голодний обхід озера Кашвакамак цієї осені він уже стрічав незліченну кількість смітєвих баків, таких самих, як берлінгеймівський, тому швидко відмахнувся від запаху салямі, сиру й оливкової олії, що долинав конкретно з цього. Аромат дарував танталові муки, але гіркий досвід навчив колишнього Принца, що його джерело – за межами досяжності.

Проте тут були й інші запахи. Собака зачував їх щоразу, як вітер пиняво прочиняв задні двері. Ці запахи були слабші, ніж ті, з коробки, і їхнє джерело ховалося всередині будинку, але вони були надто приємні, щоб ігнорувати. Собака знав, що його, найпевніше, проженуть крикливі господарі, які кидаються різним і б'ються дивними твердими ногами, але запах був сильніший за страх. Перебороти жажливий голод могла єдина річ, але собака поки не відав про вогнепальну зброю. Це змінилося б, якби він дожив до сезону полювання на оленів, але до нього ще два тижні, і крикливі господарі з твердими болючими ногами – найгірше, що він міг собі поки уявити.

Пес прослизнув через двері, коли їх прочинив вітер, і подибав у сіни... але недалеко. Він був готовий похапцем ударити відбій, тільки-но з'явиться якась загроза.

Вуха говорили йому, що тут мешкає сука-господар і вона чудово знає про присутність пса, бо накричала на нього, але в підвищеному голосі суки-господаря дворяга почув не гнів, а страх. Після першого лякливого смикання назад собака лишився на місці. Він чекав, що господар приєднається до криків суки-господаря або навіть прибіжить, але коли цього не сталося, пес витягнув шию, обнюхуючи сперте повітря будинку.

Спочатку він повернув праворуч, у бік кухні. Клубки запаху, рознесені грюкливими дверима, долинали саме з цього боку. Запахи були сухі, але приємні: арахісове масло, крекери «Рай-Крісп», родзинки, пластівці (дух останніх долинав із пачки зі «Спешл Кей» в одній із шафок – внизу коробки голодна миша прогризла дірку).

Собака ступив у той бік, тоді обернув голову, щоб пересвідчитися, що на нього не чигає господар. Найчастіше господарі кричать, але бувають також і хитрими. У коридорі, що вів ліворуч, не було нікого, проте собака відчув набагато сильніший дух, від якого шлунок скрутило жажливим пожаданням.

Собака вирячився в коридор, блискаючи очима від сказаної суміші страху і бажання, морда зморщилася назад, ніби зім'ятий килимок, довга верхня губа підіймалася й опускалася в нервовому судомному вищирі, що викривав короткі білі мелькання зубів. Потік збудженої сечі чвиркнув з нього й розійшовся підлогою, помічаючи передній коридор – і весь будинок – як територію пса. Звук був настільки тихий і короткий, що навіть напружені вуха Джессі його не вловили.

Зачув він кров. Дух був одночасно сильний і неправильний. Зрештою надзвичайний голод собаки переважив шальки терезів. Він мусить поїсти найближчим часом, інакше помре. Колишній Принц повільно побрів коридором у бік спальні. Запах дужчав. То була кров, саме так, але кров неправильна. Кров господаря. І все одно запах, надто багатий і привабливий, щоб відкинути, проник у його маленький розпачливий мозок. Собака рушив далі й, наблизившись до дверей спальні, загарчав.

7

Джессі почула клацання собачих кігтів і зрозуміла, що пес справді досі в будинку й наближається до неї. Вона закричала. Знала, що це, мабуть, найгірше, що можна зробити, – всупереч усім порадам, які вона чула: ніколи не показувати потенційно небезпечній тварині свій страх, – але не стрималася. Джессі надто добре розуміла, що саме притягує собаку до спальні.

Вона підтягла ноги до себе й одночасно за допомогою наручників смикнулася до узголів'я. Очей не відривала від дверей у коридор. Тоді почула гарчання пса. Від цього звуку нутрощі почали здаватися розбовтаною гарячою рідотою.

Тварина спинилася біля дверей. Там уже почали збиратися тіні, і Джессі собака здавався невиразним обрисом, що здіймається низько над підлогою, – невеликий, але й не пудель і не чихуахуа. Очі блискали двома помаранчево-жовтими серпиками сонячного відображення.

– Геть! – закричала на нього Джессі. – Геть! Геть! Ти... тобі тут не місце!

Дурнувата репліка... але за таких обставин яка була б не дурнуватою? «Незчуєтеся, а я вже проситиму його принести мені ключі з комода», – подумала вона.

У задній частині тінистої постаті в дверях відбувся якийсь рух: тварина замахала хвостом. У якомусь сентиментальному дівчачому романі це, мабуть, означало б, що собака сплутав голос жінки на ліжку з голосом свого любого, але давно загубленого хазяїна. Проте Джессі не тішила себе ілюзіями. Собаки махають хвостами не лише тоді, коли щасливі. Вони – як і коти –

також махають ними тоді, коли не можуть вирішити, як діяти, й оцінюють ситуацію. Собака не зважив на звук її голосу, але також він не до кінця довіряв цій тьмяній кімнаті. Принаймні поки що.

Колишній Принц іще не знав про вогнепальну зброю, але пережив багато інших жорстоких уроків за останні тижнів шість, починаючи з останнього дня серпня. Саме тоді містер Чарлз Сатлін, крест із Брейнтрі, штат Массачусетс, покинув його здихати в лісах, щоб не повертатися з твариною додому й не платити як штатівський, так і міський податок на пса – сімдесят доларів. Сімдесят доларів за такого бровка, безпородного «гайнца-57»[26 – «Heinz 57» – метафора, що походить з історичної рекламної кампанії продукції Heinz. Число 57 використовувалося, щоб показати широкий вибір продуктів, хоча його взяли суто за бажанням власника компанії. З часом ця фраза стала означати, зокрема, собаку, в якому змішано багато порід.], було, на думку Чарлза Сатліна, пухкенькою пачкою банкнот. Трішки занадто пухкенькою. Щойно в червні Сатлін купив собі вітрильно-моторове судно, яке, звісно, вийшло далеко за межі п'ятизначного діапазону, і ви б сказали, що це якесь ібануте мислення, якщо порівняти ціну судна і податок на пса, – звісно, сказали б, хто завгодно так сказав би, але насправді річ не в цьому. Річ у тім, що судно було запланованою покупкою. Це придбання Сатлін намалював на своїй дошці бажань ще два роки тому, якщо не більше. Собака ж був просто спонтанним придбанням біля овочевої ятки при дорозі в Гарлоу. Сатлін би нізащо не купив пса, якби поруч не було доньки, яка просто закохалася в те щеня.

– Оцього, татусю! – писнула вона, показуючи пальцем. – З білою плямкою на носі – стоїть отам такий один, наче якийсь маленький принц.

І Сатлін купив їй собаку – ніхто йому не закинув би невміння ошасливити свою дівчинку, – але сімдесят баксів (а то й уся сотня, якщо Принца віднесуть до класу В, «крупний собака») – бабло серйозне як на дворянгу, в якого навіть документа нема. Завелике бабло, вирішив Чарлз Сатлін, коли наближався час замкнути котедж на озері до наступного року. Привезти пса на задньому сидінні «сааба» в Брейнтрі також було б добрячим гемороем: усюди буде шерсть, пес може навіть наругати чи насрати на килимки. Сатлін міг би купити переноску «Варі Кеннел», але ті маленькі красуні коштують від 29 доларів 95 центів. Та й усе одно такому собаці, як Принц, у переносці весело не буде. Йому краще бігати в дичавині, а всі північні ліси правитимуть йому за королівство. Так, сказав собі Сатлін у той останній день серпня, паркуючись на безлюдному відтинку Бей-лейн, а тоді улестив пса вилізти з заднього сидіння. У старого Принца серце щасливого мандрівника – досить одного уважного погляду, щоб це побачити. Сатлін був не дурним і частково розумів, що це своєкорислива дурня, але частково був у захваті від самої ідеї, тож коли заліз у машину й рушив геть, залишивши Принца, що проводжав автомобіль поглядом, на узбіччі, чоловік насвистував мелодію з «Народженої вільною»[27 – «Born Free» – британсько-американська драма на основі реальних подій про подружжя, що виростило левицю Ельзу й у дорослому віці відпустило її на волю в Кенії. У фільмі звучить однойменна пісня.], час від часу прориваючись словами: «Народжена вільноююю... за серцем ідеєєєє!» Тієї ночі він добре поспав, зовсім не згадуючи про Принца (що невдовзі стане вже колишнім Принцом), який ту ж ніч провів скулившись під поваленим деревом, без сну, трусячись від голоду й холоду, скімлячи від страху щоразу, як пугукала сова чи рухалася якась тварина.

Тепер собака, якого Чарлз Сатлін витурив під мелодію з «Народженої вільною», стояв перед дверима головної спальні літнього дому Берлінгеймів (котедж Сатлінів був на дальньому боці озера, і ці сім'ї не були знайомі, хоча протягом останніх трьох-чотирьох літ обмінювалися легкими кивками в міському судновому доку). Голова тварини була опущена, очі широко розкриті, а шерсть настовбурчена. Собака не був свідомий власного гарчання, уся його зосередженість була на кімнаті. Певним глибоким інстинктом він розумів, що невдовзі запах крові переборе почуття обачності. Доки цього не сталося, він має якомога повніше пересвідчитися, що це не пастка. Колишньому Принцові не хотілося, щоб його запалили господарі з твердими болючими ногами або ті, що піднімають із землі важкі речі й кидаються ними.

– Геть! – спробувала крикнути Джессі, проте голос був слабкий і тремкий. Їй не вдасться прогнати собаку криками. Скотиняка якось розуміє, що вона не може встати з ліжка й ударити.

«Це просто неймовірно, – подумала вона. – Як це може бути реальним, якщо лише три години тому я була в пасажирському сидінні “мерседеса”, оперезана паском безпеки, слухала “Рейнмейкерз” на касетному плеєрі й нагадувала собі про всяк випадок подивитись афішу кінотеатрів “Маунтін Веллі”, якщо ми таки залишимося на ніч? Як мій чоловік може лежати мертвим, якщо ми підспівували Бобові Волкенгорсту? “Ще одне літо, – співали ми, – ще один шанс, ще один невдалий романс”. Ми обое знаємо всі слова тієї пісні, бо вона чудова, і взагалі, як Джералд може бути мертвим? Як могло дійти до цього? Вибачайте, але це просто мусить бути сон. Надто абсурдно, щоб бути реальністю».

Собака почав повільно пробиратися в кімнату: ноги напружені від обережності, хвіст звислий, очі чорні й широко розплющені, відкоплені губи відкривають повний комплект зубів. Про такі поняття, як абсурд, він не відав.

Колишній Принц, із яким восьмирічна Кетрін Сатлін колись весело гедзилася (принаймні доти, доки на день народження не отримала ляльку «Кеббідж Петч» на ім'я Марні та частково не втратила інтерес до тварини), був наполовину лабрадором, наполовину колі – змішаної породи, проте далеко не дворянкою. Коли Сатлін наприкінці серпня залишив його на Бей-лейн, тварина важила вісімдесят фунтів, а його шкура була гладенька та блищала здоров'ям, прегарною сумішшю каштанового і чорного (з характерною білою плямкою на грудях і під мордою, як у колі). Тепер же собака важив заледве фунтів сорок, а провівши рукою по боці, можна було б перелічити всі випнуті ребра, не кажучи вже про швидке й шалене стукотіння серця. Хутро потьмяніло, забруднилося й набрало реп'яхів. На спині зигзагом світився напівзагоений рожевий шрам, спомин після панічного прориву під огорожею з колючого дроту, а з морди, наче вигнуті вуса, стирчало кілька голок дикобраза. Жирний труп останнього він був знайшов днів десять тому, але відмовився від ідеї поласувати ним після першої пригорщі голок у носі. Собака був голодний, та не настільки відчайдушний.

Тепер же він був і голодний, і відчайдушний. Останньою трапезою собаці правили якісь червиві залишки, які він вигріб із викинутого сміттового бака в канаві біля шосе 117, і це було ще два дні тому. Собака, що швидко

навчився приносити Кетрін Сатлін червоний гумовий м'ячик, який вона котила по підлозі вітальні чи коридору, тепер буквально помирав з голоду.

А тут – просто тут, на підлозі, у полі зору! – лежать цілі гори свіжого м'яса, жиру й кісток, наповнених солодким мозком. Наче дарунок від Бога Бродячих Псів.

Колишній улюбленець Кетрін Сатлін продовжив наближатися до трупа Джералда Берлінгейма.

8

«Цього не станеться, – переконувала себе Джессі. – У жодному разі, просто розслабся».

Вона твердила це собі, аж доки передню половину тіла собаки не прикрила ліва частина ліжка. Хвіст захитався швидко як ніколи, а тоді з'явився звук, який вона впізнала, – звук, із яким собака п'є воду з калюжі в спекотну літню пору. От тільки це було не зовсім так. Звук був якийсь жорсткіший, пес не стільки хлебтав, скільки облизував. Джессі вирячилася на невтомний хвіст, і раптом розум підігнав їй картинку з тим, що через кут ліжка було приховано від очей. Цей бездомний приبلуда з поцяткованою реп'яхами, збитою в ковтяки шерстю й настороженими очима облизує кров з ріденького волосся її чоловіка.

– НІ! – Джессі підняла сідниці над ліжком і хвицнула ногами ліворуч. – ЗАВЕРИСЯ ВІД НЬОГО! ГЕТЬ!

Вона смикнулася й п'ятою провела по випуклостях собачого хребта. Пес одразу ж відскочив і підвів морду. Очі були розплющені так широко, аж виднілися тоненькі кружальця більм. Зуби розімкнулись, і в дедалі слабшому пополудневому світлі тонкі, наче павутина, ниточки слини, що розтягнулися між верхніми і нижніми різцями, здавалися сухозлотницею. Собака кинувся на її босу ногу. Джессі відсмикнула її й скрикнула, відчувши, як гарячий собачий віддих обдає шкіру, але врятувала пальці. Вона підібгала ноги під себе, не усвідомлюючи, що робить, не чуючи розлюченого крику м'язів у перенапружених плечах, не відчуваючи, як у своїх кістяних сумках неохоче обертаються суглоби.

Собака ще трохи подивився на неї, не припиняючи гарчати, погрожуючи їй очима. «Давайте, пані, порозуміємося, – говорили ті очі. – Ви робить своє, а я – своє. Отаке порозуміння. Вам нормально? Краще, щоб нормально, бо якщо ви спробуєте мені завадити, я вам влаштую. Окрім того, він мертвий – ви це знаєте так само, як і я, то чому ж він має псуватися намарно, коли я голодую? Ви б так само зробили. Сумніваюся, що ви так мислите зараз, але мені здається, невдовзі в цьому питанні також пристанете на мою позицію, ще й раніше, ніж думаєте».

– ГЕТЬ! – закричала Джессі.

Тепер вона сиділа на п'ятах з розведеними руками і як ніколи скидалася на Фей Рей на жертвному вівтарі в джунглях. Її постава – голова піднята, груди випнуті, плечі відтягнуті назад настільки, що побіліли від напруження, глибокі трикутні заглибини з тінями в основі шиї – була як у неймовірно привабливої моделі пін-ап з чоловічого журналу. Бракувало, проте, незмінних надутих у виразі хтивого запрошення губок. Наразі її обличчя нагадувало радше обличчя людини, яка стоїть на кордоні між країною нормальних і країною божевільних.

– ГЕТЬ ЗВІДСИ!

Ще якийсь час собака дивився на Джессі й гарчав. Тоді, коли, очевидно, впевнився, що удар не повториться, облишив її й знову опустив голову. Цього разу він не хлебтав і не лизав. Натомість Джессі почула гучне прицмокування. Це нагадало їй про поцілунки, які брат Вілл з ентузіазмом заліплював на щоку бабусі Джоан, коли вони приїжджали гостювати.

Гарчання ще кілька секунд тривало, але зараз воно було якимось дивно приглушеним, ніби собаці на голову накинули наволочку. З нової, сидячої пози, коли волосся ледь не зачіпало низ полиці над головою, Джессі бачила Джералдові товсті ступні, а також праву руку. Ступня смикалася туди-сюди, ніби Джералд трішки пританцьовує під якусь енергійну музику – «Ще одне літо» від «Рейнмейкерз», наприклад.

З нової точки огляду Джессі змогла роздивитися собаку краще. Тепер його тіло було видно аж до того місця, де починалася шия. Джессі змогла б також побачити й голову, якби та була піднята. Але ні. Собака опустив морду й міцно вперся задніми лапами. Раптом пролунав глухий рваний звук – сопливий звук, ніби намагається прокашлятися людина з серйозною застудою. Джессі простогнала:

– Припини... ну будь ласка, можеш припинити?

Собака не звертав уваги. Колись він сидів і просив недоїдки зі столу, і тоді його очі наче сміялись, весь писок ніби всміхався, але ті дні, як і його колишнє ім'я, давно минули й забулися. Тепер є тепер, і все є так, як є. У виживанні немає місця для ввічливості й виправдовування. Він не їв уже два дні, тут є харч, і хоча тут є й господиня, яка не хоче, щоб він цей харч брав собі (дні, коли господарі сміялися, гладили його по голові, називали «ГАРНИМ ПСОМ» і частували за невеличкий репертуар трюків, давно минули), ступні в неї маленькі й м'які, а не тверді й болючі, а в голосі чується безсилля.

Гарчання колишнього Принца перетворилися на приглушені хекання від зусиль, і Джессі дивилася, як разом із Джералдовою стопою почала витанцьовувати й решта тіла, спершу просто смикаючись із боку в бік, а тоді по-справжньому ковзаючи, так, наче він цілком пройнявся грувом, хоч і мертвий.

«Давай, Диско-Джералде! – стукнула Джессі в голову шалена думка. – Забий на "курча" й "шег" – ушквар "песика"[28 – Shag – американський танець, різновид свінгу. The Chicken і The Dog – танці, що виникли під час так званого «танцювального божевілья» у США 1950-х – 1960-х років.]]»

Якби на долівці досі лежав килим, собака б Джералда не посунув, але Джессі була домовилася, щоб підлогу навоскували за тиждень після Дня праці. Білл Данн, їхній доглядач, впустив людей із «Чистоти дому від Скіпа», і ті добряче попрацювали. Вони хотіли, щоб паньматка схвально оцінила їхню роботу, коли наступного разу буде тут, тож залишили килим скрученим у комірчині в коридорі. Тому, коли приблуда потяг Диско-Джералда по глянсуватій підлозі, той рухався майже так само легко, як Джон Траволта в «Лихоманці суботнього вечора». Єдиною справжньою проблемою для собаки було зберігати власну опору. Довгі брудні кігті допомагали в цьому, заглиблюючись у глянцеви́й віск і карбуючи в ньому короткі зазублені значки, поки тварина задкувала, до самих ясен зануривши зуби в Джералдову пухку руку.

«Знаєте, я цього насправді не бачу. Це не насправді. Зовсім нещодавно ми слухали "Рейнмейкерз", і Джералд іще знизив гучність і сказав, що планує цієї суботи з'їздити в Ороно на футбол. Мейнський університет проти Бенгорського. Я пам'ятаю, як він почухав мочку правого вуха, поки говорив. То як же він може тепер лежати мертвим, а пес – за руку тягти його по підлозі спальні?»

Джералдів удовиний мис був весь розпелеханий, – імовірно, через те що собака злизував з нього кров, – але окуляри залишалися на місці. Джессі бачила його напіврозплющені скляні очі, що з розпухлих очниць зорили на сонячні зайчики на стелі, які ставали дедалі тьмянішими. Обличчя залишалося маскою з огидних червоних і фіолетових плямок, наче навіть сама смерть не змогла втихомирити гнів від несподіваної й капризної (чи вважав він свою дружину капризною? Звичайно!) зміни настрою Джессі.

– Відпусти його, – сказала вона собаці, проте її голос тепер був сумирний, печальний і безсилий.

Собака не звернув майже жодної уваги і не думав зупинятися. Він просто продовжив тягти річ із розбурханим удовиним мисом і плямистою шкірою. Та річ більше не виглядала як Диско-Джералд – узагалі. Тепер це був просто Мертвий Джералд, що ковзає по підлозі спальні, і в його млявий біцепс занурені собачі зуби.

У пса над мордою звисав обтріпаний шматок шкіри. Джессі спробувала переконати себе, що це схоже на шпалери, але шпалери – принаймні наскільки вона знала – зазвичай не мають родимок і шрамів від вакцинації. Тепер на виду з'явився Джералдів рожевий м'ясистий живіт, позначений лише дірочкою від дрібнокаліберної кулі – пупком. Пеніс обвис і погойдувався у своєму кубельці чорного лобкового волосся. Сідниці шурхотіли по підлозі з твердого дерева з огидною, позбавленою тертя легкістю.

Зненацька задушливу атмосферу жаху розірвав спис злості, що сяйнув у неї в голові яскравим спалахом, наче удар блискавиці. Джессі не просто прийняла цю нову емоцію, а навіть привітала її. Лють, мабуть, не допоможе їй вибратися з цієї кошмарної ситуації, але вона відчула, що ця емоція може слугувати антидотом для дедалі сильнішого відчуття шокової нереальності.

– От мразь, – промовила вона тихим тремтячим голосом. – Боягузлива паршива мразь.

Хоча Джессі й не мала змоги дотягтися до чого-небудь на полиці з Джералдового боку, вона виявила, що, викручуючи лівий зап'ясток усередині наручника так, щоб долоня вказувала тильним боком над плечем, може пройти пальцями по короткому відтинку полиці зі свого боку. Джессі не могла настільки сильно повернути голову, щоб побачити, чого торкається, – ті речі лежали одразу за розмитою точкою, яку називають периферичним зором, – але це й не важило. Вона добре розуміла, що там. Джессі стукала пальцями в різні боки, легенько обмацуючи пучками тюбики з косметикою, деякі відштовхуючи назад, а деякі скидаючи з полиці. Кілька останніх приземлилися на покривало, інші відбилися від ліжка та її лівого стегна й упали на підлогу. Ніщо з того не було навіть близько тим, що вона шукала. Пальці зімкнулися на баночці крему для обличчя «Nivea», і на мить Джессі подумала, що цього вистачить, але то була лише невеличка баночка з пробником, замала, щоб завдати шкоди собаці, навіть якби була скляна, а не пластмасова. Джессі опустила її на полицю й продовжила сліпий пошук.

Максимально витягнувши пальці, Джессі наштовхнулася на круглий край якогось скляного предмета, поки що найбільшого з тих, яких вона встигла торкнутися. Якусь мить Джессі не могла згадати, що це, а тоді дійшло. Кухоль на стіні був одним із сувенірів Джералдового періоду «Альфа-Гімня-Ро», а зараз вона торкається іншого. Це попільничка, і єдина причина, чому Джессі не одразу зрозуміла, що це, полягала в тому, що ця річ належала Джералдовому боку полиці, біля склянки з водою з льодом. Хтось – мабуть, місіс Дал, прибиральниця, а може, й сам Джералд – пересунув її на бік Джессі, мабуть, протираючи полицю або щоб звільнити місце для чогось іншого. Причина не важила. Попільничка тут, і наразі цього достатньо.

Джессі стиснула пальці на круглому краю, намацавши дві заглибинки – для паркування цигарок. Вона обхопила попільницю, потягла руку якомога далі назад, а тоді смикнула нею вперед. Їй пощастило, тож вона опустила зап'ясток одразу, як ланцюг наручників різко застопорив інерцію ходу, наче висококласний пітчер, що подає кручений м'яч. Усе це було на чистому імпульсі, снаряд, який вона шукала й знайшла, полетів ще до того, як Джессі встигла запевнити себе в невдачі кидка, обдумавши ймовірність того, що жінка, яка після дворічного курсу з фізкультури в коледжі отримала D за стрільбу з лука вільним стилем, реально може поцілити в собаку попільницею, особливо якщо собака на відстані п'ятнадцяти футів, а рука, що кидає, прикута до стовпчика ліжка.

Та вона таки поцілила. Попільничка в польоті один раз перевернулася, на мент продемонструвавши гасло «Альфа-Гамма-Ро». Джессі зі свого місця прочитати його не змогла, проте й не потребувала цього. Там навколо факела викарбовано латинські слова, що означають служіння, ріст і сміливість. Попільничка вже переверталася вдруге, але не встигла, оскільки врізалася в напружені й кістляві собачі плечі.

Пес дзвякнув від подиву й болю, і Джессі відчула мить жорстокого примітивного триумфу. Рот роззявився у виразі, що здавався усмішкою, але виглядав як вереск. Вона несамовито завилала, вигинаючи дугою спину й випрямляючи ноги. Біль у плечах знову забувся, хоча хрящі витягувались, а суглоби, які вже давно забули про гнучкість двадцятидворічного віку, були доведені ледь не до вивиху. Усе це вона відчує пізніше – кожний рух, кожний посмик і вигин, – а наразі Джессі нетямилася від задоволення з успіху свого кидка й відчувала, що, бодай якимсь чином не виразивши свою

тріумфальну несамовитість, вона просто вибухне. Вона забарабанила ногами по покривалу й затрусила тілом у різні боки, розкидаючи пітними пасмами волосся по щоках і скронях, а сухожилля в горлі випнулися, наче товсті кабелі.

– ХА! – скрикнула вона. – Я... ТЕБЕ... ДІСТАЛАААА! ХА!

Собака дригнувся назад, коли попільничка врізалася в нього, а тоді ще раз, коли відлетіла й розбилася на підлозі. Його вуха припишкли від зміни в голосі суки-господаря. Тепер там вчувався не страх, а тріумф. Скоро вона злізе з ліжка й почне роздавати удари дивними ногами, які стануть з м'яких твердими. Собака знав: якщо він залишиться, знову буде боляче, як бувало раніше. Треба тікати.

Пес повернув голову, щоб пересвідчитися, що шлях для відступу досі відкритий, і коли він це зробив, у голову знову вдарив чарівний дух свіжої крові й м'яса. Собаці скрутило наповнений кислотою шлунок, що від голоду не приймав відмовок, і тварина ніяково заскавуліла. Він застряг точно посередині між двох протилежних напрямків, і знизу знову чвиркнуло свіжою цівкою тривожної сечі. Дух власної рідини – запах, що говорив про хворобу й слабкість, а не силу й упевненість, – лише доклався до злості й збентеження, тому тварина знову загавкала.

Від цього тріскучого неприємного звуку Джессі зіщулилася, – якби могла, то і вуха прикрила б, – і собака відчув у кімнаті ще одну зміну. Щось змінилося в запаху суки-господаря. Її альфа-запах вигасав, хоч був новий і свіжий, і собака почав відчувати, що удар, який упав йому на плечі, не означає, що за ним будуть наступні. Та й узагалі, той перший удар був радше несподіваний, ніж болючий. Пес нерішуче ступив до руки, яку був відпустив... до пречудових соковитих пахощів суміші крові і м'яса. Рухаючись, він уважно спостерігав за сукою-господарем. Його первинна оцінка суки-господаря як чи то безпечної, чи то безпорадної, чи одне й інше виявилася помилковою. Потрібно бути дуже обережним.

Джессі лежала на ліжку, слабо помічаючи пульсацію в плечах, чіткіше – що горло тепер болить по-справжньому, а найбільше з усього помічаючи, що навіть після того, як у дію пішла попільничка, собака досі тут. У передчасному гарячому пориві тріумфу те, що він утече, здавалося неминучим, але якимсь чином собака стоїть на своєму. І навіть гірше, він знову наближається. Обережно й насторожено, так, але наближається. Джессі відчула, як десь усередині сіпається зелений мішечок з отрутою – гіркою й мерзенною, наче болиголов. Боялася, якщо мішечок розірветься, то вона захлинеться власною озлобленою люттю.

– Геть звідси, шавко, – сказала вона псові хрипким голосом, що вже почав кришитися по краях. – Геть звідси, бо я тебе вб'ю. Не знаю як, але, Богом клянуся, вб'ю.

Собака знов зупинився, спостерігаючи за нею страшенно нервовими очима.

– Правильно, ти краще мене слухай, – сказала Джессі. – Краще слухай, бо я серйозно. Я все кажу серйозно. – Тоді голос знову піднявся до крику, хоча подекуди знекровлювався до шепоту, замикаючись через перенапруження. – Я тебе вб'ю, серйозно, клянуся, що вб'ю, ТОМУ ГЕТЬ ЗВІДСИ!

Собака, що колись був Принцом маленької Кетрін Сатлін, переводив погляд із суки-господаря на м'ясо, з м'яса на суку-господаря, тоді на м'ясо. Він дійшов до рішення, яке батько Кетрін назвав би компромісом. Собака схилився вперед, закотивши очі вгору, щоб водночас уважно спостерігати за Джессі, і вкусив відірваний шмат сухожилля, жиру й хрящів, що колись був правим біцепсом Джералда Берлінгейма. З гарчанням смикнув назад. Джералдова права рука піднялася, в'ялі пальці ніби вказували крізь східне вікно на «мерседес» на доріжці.

– Досить! – вереснула Джессі. Зранений голос тепер частіше зривався на вищі регістри, на яких крики перетворювалися на придишний фальцетний шепіт. – Тобі мало? Лиши його!

Дворняга не зважав. Він гарячково заметляв головою, як уже часто робив, бавлячись із Кеті Сатлін у перетягування якоюсь зі своїх гумових іграшок. Проте це була не гра. З натруджених щелеп собаки злітали грудки піни, поки він здирав м'ясо просто з кістки. Джералдова доглянута долоня шалено хилиталася в повітрі. Тепер він скидався на диригента, що закликає музикантів підхопити його темп.

Джессі знову почула той глухий звук прокашлювання й раптом зрозуміла, що зараз виблє.

«Ні, Джессі! – То був голос Рут, дуже стривожений. – Ні, у жодному разі! Той запах може привести його до тебе... привабити до тебе!»

Обличчя Джессі скривилося в напруженій гримасі, вона силкувалася взяти під контроль клубок у горлі. Знову пролунав рваний звук, і вона побачила собаку лише мигцем – передні лапи міцно впиралися в підлогу, і здавалося, він тримає в зубах край широкої темної смуги з гуми кольору прокладки від слоїка «Болл», – перш ніж знову заплющила очі. Джессі спробувала затулити обличчя долонями, через паніку тимчасово забуваючи, що прикута. Брязнувши ланцюгами, долоні спинилися як мінімум фути за два одна від одної. Джессі застогнала. То був звук, що виходив за межі відчаю прямо в безнадію. Звук поразки.

Вона знову почула той мокрий сопливий розрив. Він завершився ще одним цмоканням, наче від гучного й радісного поцілунку. Очей Джессі не розплющувала.

Собака почав задкувати до входних дверей, не відриваючи погляду від суки-господаря на ліжку. У щелепах висів великий лискучий шмат Джералда Берлінгейма. Якщо господиня на ліжку збирається відібрати цей смаколик, їй доведеться діяти негайно. Собака не міг мислити – принаймні так, як люди розуміють це слово, – але складна мережа інстинктів слугувала дієвою альтернативою мисленню, і пес розумів: те, що він учинив – і вчинить далі, – запускає певне прокляття. Але він уже довгий час голодний. Його залишив у лісах чоловік, що поїхав геть, насвистуючи мелодію з «Народженої вільною», і тепер він вмирає з голоду. Якщо сука-господар спробує зараз відібрати в нього їжу, він боротиметься.

Пес іще раз востаннє зиркнув на неї, побачив, що сука-господар не збирається злізати з ліжка, і обернувся. Він поніс м'ясо до входу й

опустив, міцно втримуючи його лапами. Подув вітер, спочатку прочинив двері, тоді грюкнув ними. Собака швидко глипнув у тому напрямку й своїм собачим не зовсім мисленням упевнився, що може прочинити двері мордою і швидко втекти, якщо виникне потреба. Подбавши про цей останній пункт, він узявся істи.

9

Потяг виблювати минав повільно, проте таки минув. Джессі лежала на спині, міцно зімкнувши очі, і починала вже по-справжньому відчувати болючу пульсацію в плечах. Вона підходила повільними перистальтичними хвилями, і Джессі з відчаєм припускала, що це лише початок.

«Я хочу заснути», – подумала вона.

То знову був дитячий голос. Тепер шокований і переляканий. Його зовсім не цікавить логіка, він не терпить жодних «можу» чи «не можу».

«Я майже заснула, коли прийшов той поганий пес, і все, чого я тепер хочу, – заснути».

Джессі всім серцем співчувала цьому голосу. Єдина проблема, що вона більше не відчувала сонливості. Вона щойно спостерігала, як собака відриває шматок тіла її чоловіка, тому жодної сонливості не залишилося.

Зате була спрага.

Джессі розплющила очі й перш за все побачила Джералда, що лежав у власному відображенні на до блиску відполірованій підлозі спальні, наче якась гротескна людина-атол. Очі його були розкриті, ошаліло втуплені в стелю, проте окуляри тепер перекошилися, одна дужка стирчала у вусі, а не йшла понад ним. Голова похилилася під таким різким кутом, що пухка ліва щока лежала ледь не на плечі. Між правими плечем і ліктем не було нічого, окрім темно-червоної усмішки з рваними краями.

– Господи Боже, – бурмотнула Джессі.

Вона швидко відвернулася в бік західного вікна. Її засліпило золоте світло, уже майже призахідне, і Джессі знову заплющила очі, спостерігаючи за припливами й відпливами червоного і чорного, поки серце штовхало мембрани крові по закритих повіках. Після кількох таких секунд вона помітила, що раз за разом повторюються одні й ті ж рвучкі триби. Наче спостерігаєш за найпростішими під мікроскопом, найпростішими на скельці з червоним барвником. Ці повторення трибів здалися їй водночас цікавими і заспокійливими. Джессі припускала, що не обов'язково бути генієм, щоб зрозуміти, чому за цих обставин прості повторення форм так приваблюють. Коли всі нормальні триби й повсякдення людського життя розлітаються на шматки з такою приголомшливою неочікуваністю, доводиться шукати щось, за що можна триматися, нормальне і передбачуване. Якщо організований вихор крові в тонких накривках зі шкіри між очними яблуками й останнім сонячним

світлом жовтневого дня – це єдине, що вдається знайти, то береш його й кажеш «дуже дякую». Бо якщо тобі не вдається знайти хоч щось, за що можна вхопитися, що має бодай якийсь сенс, чужі елементи нового світового порядку, найпевніше, доведуть тебе до божевілья.

Серед таких елементів, зокрема, звуки, що доливають із сіней. Звуки, з якими брудний зголоднілий приبلуда поїдає частину чоловіка, який повів тебе на твій перший фільм Бергмана, потягнув тебе в парк розваг в Олд-Орчард-Віч, умовив піднятися на борт велетенського корабля вікінгів, що хилитався туди й назад, наче маятник, а тоді сміявся до сліз, коли ти сказала, що хочеш іще раз. Чоловік, що якось кохався з тобою у ванній, доки ви обое буквально запищали від задоволення. Чоловік, що тепер куснями й ковтками просувався собачим стравоходом.

Отакі чужі елементи.

– Химерні дні, мамуню-гарнюню, – промовила вона. – Химерні дні, насправжки.

Фізичний голос перетворився на болючий порохнявий клекіт. Джессі припускала, що найкраще просто стулити пельку й лишитися того, проте коли в спальні западала тиша, то починала вчуватися паніка, що була досі тут, кралася на широких м'яких стопах у пошуках проріхи, в очікуванні, коли Джессі втратить пильність. Крім того, справжньої тиші й не було. Хлоп із бензопилою скінчив роботу, але гагара час від часу ознаменувала криком свою присутність, а з наближенням ночі посилювався вітер, грюкаючи дверима сильніше – і частіше, – ніж до того.

Окрім того, звісно, ще звук собаки, який вечеряв із чоловіком. Поки Джералд чекав, щоб забрати їхні сендвічі й заплатити за них в «Аматос», Джессі зайшла в сусідній «Мішод Маркет». Риба в «Мішод» завжди була добра – така свіжа, що мало не хвищає, як казала бабуса. Вона купила гарне філе морського язика з думкою про те, щоб підсмажити його на сковороді, якщо вони залишаться тут на ніч. Язик добре підходив, бо Джералд, котрий, якби його залишити на ласку долі, харчувався б строго ростбіфом і смаженою куркою (і ще час від часу фритюрними грибами, задля поживних речовин), стверджував, що любить цю рибу. Джессі купила її без жодних передчуттів, що Джералда з'їдять до того, як він попоїсть сам.

– Отак воно і є у реальному світі, – хрипким скрипучим голосом промовила Джессі й усвідомила, що тепер не просто мислить голосом Рут Нірі, а вже й говорить як Рут, котра, якби її залишити на ласку долі під час навчання в коледжі, жила б строго на віскі «Дувар» і на «Марльборо».

Той різкий прямолінійний голос заговорив знову, ніби Джессі потерла якусь магічну лампу. «Пам'ятаєш пісню Ніка Лоу, яку ти почула на WBLM, коли ви минулої зими поверталися додому із заняття з гончарства? Ти ще сміялася з неї».

Джессі пам'ятала. Не хотіла, але пам'ятала. То була композиція Ніка Лоу під назвою, здається, «Колись успіх мала (Та зрештою лиш пса нагодувала)», цинічно смішна поп-медитація на тему самотності, заспівана під недоречно радісну мелодію[29 – Ідеться про пісню Ніка Лоу «Marie Provost», у якій описано вигадані обставини реальної смерті канадської актриси Марі Прево,

що померла від гострого алкоголізму, а її тіло знайшли лише через кілька днів, коли сусіди поскаржилися на постійний собачий гавкіт.]. Така класна пісня минулої зими, тут Рут не помиляється, але зараз уже не така класна.

– Рут, припини, – прокаркала вона. – Якщо збираєшся й далі на халяву веселитися в мене в голові, то май совість хоч не дразнити мене.

«Дразнити? Господи, дівулю, я тебе не дразню. Я тебе розбудити намагаюся!»

– Та я не сплю! – роздратовано відказала Джессі. Ніби на підтримку цих слів, на озері знову скрикнула гагара. – Частково завдяки тобі!

«Ні, спиш. Ти вже довгий час не при тямі – принаймні по-справжньому. Джесс, коли трапляється щось паршиве, знаєш що ти робиш? Кажеш собі: "Ой, та тут нема чим перейматися, це просто поганий сон, у мене такі час від часу трапляються, але ж нічого страшного, я просто знову перевертаюся на спину, і все добре". І саме цим ти й займаєшся, бідна дурепо. Ось чим ти займаєшся».

Джессі вже розкрила була рота, щоб відповісти, – такі неправдиві чутки не можна залишати без відповіді, навіть коли болить горло, – але не встигла Джессі впорядкувати свої думки, як Господинька Берлінгейм уже встановила свої бастіони.

«Як ти можеш говорити такі жакливі речі? Де таке чувано! Йди геть!»

Прямолінійний голос Рут знову цинічно гавкнув сміхом, і Джессі подумала, наскільки ж тривожно – наскільки жакливо тривожно – чути, як частина власного розуму сміється вигаданим голосом старої знайомої, яка вже давно бозна-де.

«Піти геть? Ну, тобі б таке сподобалося, правда? Дівуля-привітуля, динька маленька, татусева доня. Коли правда стає ближче, коли ти починаєш підозрювати, що, можливо, це не просто сон, то тікаєш».

Дурниці.

«Хіба? А що тоді сталося з Норою Калліган?»

На мить це шокувало голос Господиньки – і її власний, той, що вголос і подумки говорив від імені «Я», – настільки, що та замовкла, але в мовчанні виник дивний знайомий образ: коло людей, здебільшого жінок, які сміються й показують пальцями, оточивши дівчину, руки й голова якої замкнені в колодці. Дівчину було важко роздивитися, оскільки дуже темно – мало б іще світити сонце, та все одно чомусь стояла темрява, але навіть якби світилося як удень, обличчя дівчини все одно було б приховане. Волосся звисало над ним, наче каптур покаяльниці, хоча було важко повірити, ніби вона вчинила щось настільки жакливе. Дівчині, очевидно, було не більше дванадцяти. За що б її не карали, але точно не за кривду її чоловікові. Конкретно ця Євіна дочка була ще надто молода навіть для місячних, а для чоловіка – й поготів.

«Ні, це неправда, – зненацька заговорив голос із глибших шарів розуму. Він був одночасно музикальний, але й лячно потужний, ніби рев кита. – У неї

вони почалися ще в десять з половиною. Може, проблема в цьому. Може, він зачув кров, як той собака в сінях. Може, від цього здурів».

«Заткнися! – скрикнула Джессі. Раптом вона сама відчула себе здурілою. – Заткнися, ми про це не розмовляємо!»

«І, якщо вже розмова зайшла про запахи, чим це ще пахне?» – запитала Рут. Тепер цей психічний голос був різкий і жвавий – голос золотошукача, що нарешті натрапив на жилку руди, про яку довго підозрював, але ніяк не міг відшукати. «Цей мінеральний запах, ніби сіль і старі монетки...»

«Я сказала, ми про це не розмовляємо!»

Джессі лягла на покривало, м'язи під холодною шкірою напнулися, вона забула і про своє безсилля, і про смерть чоловіка – принаймні на якийсь час – перед обличчям цієї нової загрози. Відчула, як Рут або якась відірвана частина її самої, голосом якої Рут виступала, сперечається про те, чи продовжувати тиснути. Коли вона вирішила не продовжувати (принаймні прямо), Джессі й Господинька з полегшенням видихнули.

«Добре, тоді поговоримо про Нору, – сказала Рут. – Нору, твою психотерапевтку. Нору, твою наставницю. Ту, до якої ти почала ходити приблизно тоді, як припинила малювати, бо деякі малюнки тебе лякали. Що, випадково чи ні, збіглося в часі з тим, як Джералдів сексуальний інтерес до тебе почав випаровуватись і ти почала обнюхувати комірці його сорочок на парфуми. Пам'ятаєш же Нору, правда?»

«Нора Калліган була настирливою сукою!» – гаркнула Господинька.

– Ні, – пробурмотіла Джессі. – У неї були добрі наміри, у цьому я не сумніваюся. Просто вона завжди хотіла піти на крок далі, поставити на одне зайве запитання більше.

«Ти казала, що вона тобі дуже подобається. Хіба ні?»

– Я хочу припинити думати, – відказала Джессі. Її голос тремтів і шукав опору. – Особливо хочу припинити чути голоси й розмовляти з ними. Це божевільня.

«Тобі все одно краще слухати, – похмуро сказала Рут, – бо від цього не втечеш так, як утекла від Нори... та й від мене втекла, як на те пішло».

«Я від тебе не тікала, Рут!»

Шоковане заперечення, не надто переконливе. Звісно, саме це вона й вчинила. Зібрала валізи й виїхала з їхньої з Рут плюгавенької, але радісної кімнати в гуртожитку. Вчинила так не тому, що Рут почала ставити забагато неправильних запитань – про дитинство Джессі, про озеро Дарк-Скор, про те, що начебто трапилося там влітку одразу після того, як у Джессі почалися менструації. Ні, лише погана подруга поїхала б через такі причини. Джессі виїхала не тому, що Рут почала ставити запитання, а тому, що Рут не припинила їх ставити, коли Джессі про це попросила. Це, з точки зору Джессі, робило поганою подругою саме Рут. Вона бачила лінії,

які Джессі накреслила в пилюці... і все одно навмисно їх переступала. Як і Нора Калліган багато років по тому.

Крім того, думка про втечу в таких умовах сміховинна, чи не так? Врешті-решт, вона ж прикута кайданками до ліжка.

«Ти, пупсичку, мій інтелект не ображай, – сказала Рут. – Розум твій до ліжка не прикутий, ми це обидві знаємо. Можеш і далі тікати, якщо хочеш, але дам тобі пораду – дуже серйозну пораду: не роби цього, бо я – твій єдиний шанс. Якщо просто лежатимеш, удаватимеш, що це просто кошмар, що сниться, бо ти спиш на лівому боці, то так і вмиреш у наручниках. Цього хочеш? Такий ти собі вибрала приз за те, що все своє життя провела в наручниках, відколи...»

– Я не думатиму про це! – закричала Джессі порожній кімнаті.

На мить Рут замовкла, та не встигла Джессі навіть почати сподіватися, ніби та зчезла, як Рут повернулася... і вчепилася в неї, терзаючи, наче тер'єр шмату.

«Та ну тебе, Джесс. Тобі ж, напевно, більше подобається вважати, ніби ти божевільна, ніж копатися в старій могилі, але ж насправді так не є, сама знаєш. Я – це ти, Господинька – це ти... ми всі – це ти, раптом що. Я непогано усвідомлюю, що ж трапилося того дня на Дарк-Скор, коли решта сім'ї поїхали, і те, що мене справді цікавить, не особливо стосується тих подій, per se[30 – По суті (лат.)]. Насправді мені цікаво ось що: чи є якась частина тебе, про яку я не знаю і яка хоче завтра в цей же час ділити з Джералдом простір у кендюху пса? Питаю просто тому, що, як на мене, це зовсім не вірність. Радше божевілля».

Щоками знову струмували сльози, проте Джессі не знала, чи плаче через імовірність – нарешті проартикульовану – дійсно померти тут, чи через те, що вперше як мінімум за останні чотири роки наблизилася до спогаду про те інше літнє місце, на озері Дарк-Скор, і про те, що там сталося в день, коли згасло сонце.

Одного разу вона мало не поділилася цією таємницею в одній жіночій групі підвищення самосвідомості... це було ще на початку сімдесятих, і, звісно, відвідати ту зустріч було ідеєю її співжительки, але Джессі пішла охоче, принаймні спочатку. Це здавалося невинною подією, просто черговим атракціоном на розфарбованому вузликами[31 – Tie-dye – техніка фарбування одягу, коли його скручують у вузлик(и) й наносять зверху барвник. Була на піку популярності в 1960-х – 1970-х роках у США.] ярмарку, яким тоді був коледж. Для Джессі ті перші два роки в коледжі, особливо коли за тієї правив хтось штибу Рут Нірі, показуючи різні ігри, атракціони й виставки, були здебільшого чудовими, і безстрашність тоді здавалася звичною, а успіх – безумовним. То були дні, коли жодна гуртожитська кімната не вважалася повноцінною без плаката з роботою Пітера Макса, а якщо вам обридли «Бітлз» (хоча нікому вони тоді ще не обридли), можна було врубати «Гот Тьюту» чи «МС5». Той час був трішки заяскравим, щоб вважати його реальним. Наче річ, яку споглядаєш крізь лихоманку, проте не настільки сильну, щоб загрожувала життю. Та й узагалі, ті перші два роки були рванню.

Рвань завершилася разом із тією першою зустріччю жіночої групи підвищення самосвідомості. На ній Джессі відкрила для себе потворно-сірий світ, немов одночасно вічко в доросле майбутнє, яке попереду у вісімдесятих, і шепіт похмурих дитячих таємниць, живцем похованих у шістдесятих, – таємниць, які, однак, не залишилися там лежати. У вітальні котеджу, присобаченого до міжконфесійної каплиці «Ньюворт», було двадцятєро жінок: одні вмостилися на старому дивані, інші визирали з тіней від підголівників широких і зморщених приходських крісел, а більшість сиділи грубим колом, схрестивши ноги, на підлозі – двадцятєро жінок віком від вісімнадцяти й до сорока з чимось. На початку сеансу вони взяли за руки й розділили хвилину мовчання. Коли вона закінчилася, на Джессі ринули страшні історії згвалтувань, інцесту, фізичних тортур. Навіть доживши до ста років, вона не забуде спокійну гарненьку блондинку, яка підкотила светр, щоб показати старі шрами від сигаретних опіків на нижньому боці грудей.

Отоді для Джессі Мейгут ярмарок і закінчився. Закінчився? Ні, не зовсім так. Було відчуття, ніби їй дозволили на мить глипнути за лаштунки ярмарку, показали порожні осінні поля сірості, що являли собою істину: самі лише порожні пачки від цигарок і використані презервативи, а ще кілька дешевих поламаних призів, розкиданих у високій траві в очікуванні, щоб їх чи то здуло, чи то вкрило зимовими снігами. Вона побачила, як тихий дурний світ стерильності очікує за тонким шаром картатого полотна, яке єдине відділяло від блискотливого гамору алеї ярмарку, торохтіння торгашів і глянцевого гламуру атракціонів, і це лякало її. Сама думка, що попереду чекає лише це, єдиний варіант – і більш нічого, жахала. Думка, що воно також лежить позаду неї, нашвидкуруч накрите дешевим клаптиковим полотном із власних підроблених спогадів, була просто нестерпна.

Продемонструвавши їм низ грудей, гарненька білявка опустила светр і пояснила, що не могла нічого сказати батькам про те, що братові друзі вчинили з нею на вихідних, коли мама з татом поїхали в Монреаль, бо впливло б на поверхню те, що протягом останнього року час від часу з нею робив брат, а в таке батьки нізащо не повірять.

Голос білявки був спокійний, як і обличчя, інтонації – абсолютно раціональні. Коли вона завершила, запала громова павза, протягом якої Джессі відчула, як усередині щось рветься на волю, і почула сотні примарних внутрішніх голосів, які волали водночас із жахом і надією. А тоді заговорила Рут.

– Чому б це вони тобі не повірили? – вимогливо запитала вона. – Господи, Лів, вони тебе припікали запаленими сигаретами! Ти ж розумієш, у тебе були опіки як доказ! Чому б це вони тобі не повірили? Вони тебе не любили?

«Любили, – подумала Джессі. – Вони любили її. Але...»

– Любили, – відповіла білявка. – Вони любили мене. І зараз люблять. Але мого брата Баррі вони просто ідолізували.

Сидячи поруч із Рут, не зовсім певною долонею підтримуючи чоло, Джессі згадала, що прошепотіла тоді:

– І, крім того, це вбило б її.

Рут обернулася до неї, почала:

- Що?..

Але білявка, яка досі не розплакалася, промовила тим моторошно спокійним голосом:

- Як на те пішло, якби про щось таке довідалася моя мама, це б її вбило.

Тоді Джессі зрозуміла, що як не забереться звідти, то просто вибухне. Тож вона підвелася так швидко, що ледь не перекинула громіздке огидне крісло. Вилетіла з кімнати, знаючи, що всі на неї дивляться, і не зважаючи на це. Що вони думають, не мало значення. Мало значення лише те, що згасло сонце, саме сонце, і якщо вона розповість, у її історію не повірять, якщо Бог добрий. А от якщо Бог у поганому настрої, Джессі повірять... і навіть якщо це не вб'є матір, то рознесе сім'ю, наче паличка динаміту гнилий гарбуз.

Тож вона вискочила з кімнати, промайнула через кухню і стрімголов виметнулася б через задні двері, але ті були замкнені. Рут кинулася за нею, просячи «зупинись, Джессі, зупинись». Джессі зупинилася, але тільки тому, що її змусив це зробити той гадський замок. Вона притислася обличчям до темного холодного скла, по-справжньому роздумуючи – так, лише на мить, – чи не пробити його головою й перерізати собі горлянку, зробити бодай щось, щоб затьмарити те жахливе сіре видиво майбутнього попереду і минулого позаду, але зрештою просто обернулася і сповзла на підлогу, складаючи голі ноги під крайкою короткої спідниці, втискаючись лобом у підняті коліна й заплющуючи очі. Рут присіла поруч і обійняла її, похитуючи, жаліючи, гладячи волосся, заохочуючи забути, позбутися, виблукати, відпустити.

Тепер, лежачи тут у будинку на березі озера Кашвакамак, Джессі замислилася, що ж далі сталося з тією моторошно спокійною білявкою, яка без сліз розповіла їм про свого брата Баррі та його друзів – молодиків, які, очевидно, вважали, що жінка – це лише непотрібний шмат м'яса, який теліпається навколо пизди, і що таврувати її цигарками – абсолютно справедливе покарання для дівчини, якій більш-менш нормально їбатися з братом, а от з його друзями – зась. І важливіше, Джессі загадувалася, що вона казала Рут, коли вони сиділи, спершись спинами об замкнені двері кухні, обіймаючись. Єдине – пригадувала щось на кшталт: «Він мене не обпікав, він мене не обпікав і взагалі боляче не робив, взагалі». Але, мабуть, це були не єдині репліки, бо запитання, які Рут не втихомирювалася ставити, усі вказували в одному напрямку: в напрямку озера Дарк-Скор і дня, коли згасло сонце.

Зрештою вона покинула Рут, щоб не розповідати... так само як покинула Нору, щоб не розповідати їй. Вона побігла так швидко, як несли ноги, – Джессі Мейгут Берлінгейм, також відома як Дивовижна Дівчина-Колобок, останнє чудо сумнівної ери, та, що пережила день згаслого сонця, тепер прикута до ліжка й більше не здатна тікати.

- Допоможи, – промовила вона порожній спальні.

Згадавши білявку з моторошно спокійним обличчям і голосом, а також пунктирне коло зі старих шрамів на чудових грудях, Джессі не могла

викинути її з голови, як і знання про те, що то був зовсім не спокій, а якась фундаментальна відірваність від страхіття, що з нею трапилося. Якимось чином обличчя білявки стало її обличчям, і коли Джессі заговорила, це був тремтячий притишений голос атеїстки, у якої не залишилося нічого, крім останньої пан-або-пропав молитви:

– Прошу, допоможи мені.

Відповів не Бог, а та її частина, яка, видно, могла говорити лише під маскою Рут Нірі. Голос її тепер звучав м'яко... але не надто обнадійливо: «Спробую, але й ти мені допоможи. Я знаю, що ти готова робити болісні речі, але, можливо, доведеться також думати болісні думки. Ти готова до цього?»

– Проблема не в думках, – непевно промовила Джессі й зметувала: «То от як голос Господиньки Берлінгейм звучить наживо». – Проблема в тому, як... ну... втекти.

«І, можливо, тобі доведеться її заткнути, – сказала Рут. – Вона вагома частина тебе, Джессі, частина нас, і зовсім не погана людина, але її надто надовго залишили керувати всім цим шоу, а в такій ситуації її спосіб осмислення світу багато користі не приносить. Чи ти хочеш із цим посперечатися?»

Джессі не хотіла сперечатися ні з цим, ні з будь-чим. Вона була надто стомлена. Світло, що лилося крізь західне вікно, з наближенням заходу ставало дедалі палючішим і червонішим. Дув вітер, шурхотіло листя по терасі з боку озера, де зараз не було анічогісінько – усі тамтешні меблі були склали у вітальні. Сосни шелестіли, задні двері грюкали, собака то спинявся, то продовжував гучно чмокати, роздирати й жувати.

– Я так хочу пити, – зажурено сказала Джессі.

«Тоді окей – саме з цього й почнемо».

Вона повернула голову, доки не відчула, як останнє тепло сонця покидає лівий бік шиї й змокріле волосся, прилипле до щоки, тоді знову розплющила очі. Джессі зрозуміла, що дивиться прямісінько на Джералдову склянку води, і горло негайно видало вимогливий спраглий крик.

«Почнімо цей етап операцій з того, що забудемо про собаку, – сказала Рут. – Собака просто робить те, що мусить, щоб вижити, і ти чини так само».

– Я не знаю, чи здатна забути про нього, – сказала Джессі.

«Дівулю, я думаю, здатна. Справді так думаю. Якщо ти можеш так хвацько підмести під килим те, що сталося в день, коли згасло сонце, думаю, ти що завгодно в змозі замести під килим».

На мить їй це ледь не вдалося, і Джессі зрозуміла, що вона може це зробити, якщо справді захоче. Таємниця того дня не потонула в її підсвідомості цілком, як трапляється з такими таємницями в мильних операх чи мелодрамах по телебаченню. У кращому випадку її поховано в мілкій

могили. То якась вибіркова амнезія, проте цілком добровільна. Якби Джессі захотілося пригадати, що сталося в день, коли згасло сонце, то, мабуть, їй би це вдалося.

Так, ніби ця думка послугувала запрошенням, око розуму зненацька побачило до болю чітке видиво: віконне скло, стиснуте в парі щипців для барбекю. Рука в горнешнику обертає його туди й сюди над димом від маленького вогню з дерну.

Джессі напружилася, лежачи в ліжку, і прогнала образ із думок.

«Дещо прояснімо, – подумала вона. Джессі припускала, що звертається до голосу Рут, та не була цілком певна. Вона вже ні в чому не була певна. – Я не хочу згадувати. Зрозуміло? Події того дня ніяк не стосуються сьогоднішніх. Це як порівнювати тепле з м'яким. Легко зрозуміти зв'язки: два озера, два літні будинки, два випадки

(таємниць тиші болю кривди)

сексуальних шурів-мурів, – але згадувати те, що сталося в 1963 році, нічим мені не допоможе, хіба додасть до загальних негараздів. Тому просто відійдімо від цієї теми, окей? Забудьмо про озеро Дарк-Скор».

– То що скажеш, Рут? – тихим голосом запитала Джессі, а погляд стрибнув до батікового метелика навпроти. На якусь мить там з'явився інший образ – дівчинка, чийсь солодкий маленький Періжечок, що відчуває солодкий дух бальзаму після гоління й дивиться в небо крізь шматок закопченого скла, – а тоді він, на милість, щез.

Джессі ще якийсь час споглядала метелика, бажаючи впевнитися, що старі спогади залишаться далеко, а тоді знову перевела погляд до Джералдової склянки з водою. Неймовірно, але в ній досі плавало кілька кусників льоду, хоча дедалі темніша кімната зберігала тепло денного сонця, і воно триматиметься ще якийсь час.

Джессі відпустила погляд плисти вниз по склянці, всотуючи вигляд тих прохолодних бульбашок конденсату, що проступали на поверхні. Вона не бачила підставки, на якій стояла склянка, – її прикривала полиця, – проте цього їй не було потрібно, щоб уявити темне коло вологи, яке розходить на ній, коли холодні перлинки конденсату стікають по склянці й збираються калюшкою в її підніжжі.

Язик Джессі виступив і пройшовся верхньою губою, не даруючи значної вологи.

«Я хочу пити! – завершав переляканий, вимогливий голос дитини – чийогось солоденького Періжечка. – Я хочу пити, я хочу пити вже!.. ВЖЕ!»

Але вона не може дотягтися до склянки. Це хрестоматійний випадок того, як щось може бути так близько і водночас так далеко.

Рут: «Не здавайся так легко, дівулю: якщо тобі вдалося, бляха, поцілити собаку попільницею, то, може, й склянку ту дістанеш. А раптом».

Джессі знову підняла праву руку, напружуючись настільки, наскільки дозволяла пульсація в плечі, і все одно бракувало приблизно два з половиною дюйми. Вона ковтнула слину, скривившись від наждачного поштовху й стискання в горлі.

– Бачиш? – сказала вона. – Задоволена?

Рут не відповіла, зате озвалася Господинька. Вона заговорила в голові Джессі м'яко, майже винувато. «Вона сказала дістанеш, а не дотягнешся. Це... мабуть, не одне й те ж». Вона засміялася присоромленим «хто я така, щоб пхати тут свого носа», і в Джессі з'явилася мить, щоб знову подумати, наскільки дивно відчувати, як частина тебе отак сміється, наче цілком окремий об'єкт. «Якби голосів було ще трохи більше, – подумала Джессі, – ми б тут, бляха, могли цілий чемпіонат із бриджу провести».

Вона ще якийсь час дивилася на склянку, тоді завалилася назад на подушки, щоб мати змогу вивчити нижній бік полиці. Джессі побачила, що її не прикріплено до стіни. Полиця лежала на чотирьох сталевих кронштейнах, схожих на великі літери «Г». І до них також полиця не була прикріплена – у цьому Джессі була впевнена. Вона пригадала, як Джералд якось розмовляв по телефону й через неувважність захотів спертися на полицю. Інший її кінець почав здійматися, левітуючи, наче край гойдалки, і якби Джералд одразу не прибрав руку, то перекинув би полицю, наче в «блішках».

На мить думка про телефон відволікла її, але тільки на мить. Він стояв на невисокому столі перед східним вікном, з якого розкидався мальовничий краєвид на під'їзну доріжку й «мерседес», і в поточній ситуації з нього стільки ж користі, скільки з телефона десь на іншій планеті. Погляд Джессі повернувся до низу полиці, спершу вивчав саму планку, а тоді знову зісканував Г-подібні кронштейни.

Коли Джералд сперся на свою половину, її половина нахилилася. Якщо вона докладно достатньо тиску до своєї половини, щоб нахилити Джералдову, склянка з водою...

– Може посунутися, – промовила Джессі хрипким вдумливим голосом. – Може посунутися на мою половину.

Звісно, склянка також може радісно ковзнути повз неї й розлетітися на друзки на підлозі або врізатися в якусь невидиму перешкоду на полиці й перекинутися, але спробувати варто, чи не так?

«Звісно, варто, – подумала вона. – Ну тобто я планувала злітати своїм "Лірджетом"[32 – Learjet – канадська компанія – виробник бізнес-літаків.] у Нью-Йорк, – поїсти у "Фор Сізонс"[33 – The Four Seasons – один із найвідоміших у світі ресторанів, розташований у Нью-Йорку.], цілу ніч протанцювати в "Бердленді"[34 – Birdland – відомий джаз-клуб у Нью-Йорку.]... але оскільки Джералд помер, думаю, це буде трохи безсоромно. І якщо вже всі хороші книжки зараз за межами досяжності – та й усі погані також, як на те пішло, – думаю, варто спробувати дістати принаймні втішний приз».

Гарзд. Як вона це робитиме?

- Дуже обережно, - промовила Джессі. - От як.

Вона підтяглася на наручниках угору й ще трішки пороздивлялася склянку. Нездатність нормально бачити поверхню полиці тепер стала недоліком. Джессі приблизно уявляла собі, що лежить на її половині, але не була така певна щодо Джералдової, а щодо нічийної території посередині - й поготів. Нічого дивного в цьому, звісно, не було. Хто, за винятком якоїсь людини з ейдетичною пам'яттю, може прокрутити в голові повний список предметів на полиці спальні? Хто собі міг подумати, що це колись знадобиться?

«Ну отепер знадобилося. Я живу у світі, де всі перспективи змінилися».

Так, звичайно. У цьому світі бродячий собака може жахати більше, ніж Фредді Крюгер, телефон перебуває в «Сутінковій зоні», а жаданю пустельною оазою, метою тисяч сивих іноземних легіонерів у сотнях романтичних книг про пустелі, слугує склянка води з кількома останніми уламками льоду на поверхні. У цьому новому світовому порядку полиця перетворилася на морський шлях, не менш важливий, ніж Панамський канал, а старий вестерн чи детектив у м'якій обкладинці, розміщений у неправильному місці, може стати смертельною перешкодою.

«Тобі не здається, що ти трохи перебільшуєш?» - нервово перепитала Джессі себе, але по правді кажучи, вона не перебільшувала. У найкращому випадку ця ситуація має не надто високі шанси на успіх, але якщо на злітній смузі трапиться ще якесь сміття, забудь. Жодного худорлявого «Еркюля Пуаро» або одного з тих романів «Зоряний шлях», які Джералд читав, а потім кидав, наче використані серветки, не видно через кут полиці, але його вистачить, щоб зупинити чи перевернути склянку. Ні, вона не перебільшує. Перспективи в цьому світі дійсно змінилися, і то настільки, що Джессі почала думати про те фантастичне кіно, де персонаж зменшувався, доки не почав жити в доньчиному ляльковому будиночку, лякаючись сімейного кота. Їй доведеться поспіхом вивчати нові правила... вивчати і жити за ними.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=67196587&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примечания

1

Переклад Марії Жук. (Тут і далі – прим. пер.)

2

1. дюйм ? 2,5 см.

3

Дуже, занадто (фр.).

4

«Memoirs of a Woman of Pleasure», здебільшого відомий як «Fanny Hill» (1748), – роман англійського письменника Джона Кліленда, який називають «першою англійською прозовою порнографією», «першою порнографією у формі роману». Книга не містила прямих вульгаризмів, лише евфемізми, проте була однією з найбільш переслідуваних та заборонених.

5

H0 – типорозмір у залізничному моделюванні, що використовує масштаб 1:87.

6

Gloria Steinem – американська журналістка, феміністка та політична активістка. У 1960-х – 1970-х роках була визнаною лідеркою американського феміністичного руху.

7

Quod erat demonstrandum – що й варто було довести (лат.).

8

1. фунт ? 0,45 кг.

9

Baby Huey – мультиплікаційний персонаж у роботах студії Paramount Pictures: наївне каченя-переросток.

10

Згідно з відповідною теорією особистості, люди діляться на типи А і Б. Перші – більш конкурентні, організовані, амбітні, нетерплячі, агресивні, другі – навпаки, більш розслаблені, не такі невротичні.

11

Harry Reasoner – американський журналіст, коментатор і ведучий програми «60 Minutes».

12

J. W. Dant - американська марка віскі.

13

«Dear Abby» - колонка з порадами для читачів, яку в 1956 році заснувала Полін Філіпс під псевдонімом Ебігейл Ван Бюрен, а зараз веде її донька Джин.

14

Спотворена назва популярної пісні «Someday My Prince Will Come» («Одного дня мій принц прийде») з мультфільму «Білосніжка» студії Disney.

15

Перший понеділок вересня.

16

Community Chest - фонди фінансових пожертв, що діють у спільнотах і виконують благодійну роботу.

17

? 170 см.

18

Mother Machree - американсько-ірландська пісня про маму. Machree - англізація ірландського mo chro?, вигуку «мое серденько».

19

Бог із машини (лат.) – неочікувана й штучна розв'язка подій.

20

«Близнюче» ліжко (twin) – 191 ? 99 см, «королевине» (queen) – 203 ? 152 см, «королівське» (king) – 203 ? 193 см.

21

Submarine sandwich – популярний вид сендвіча, що складається з розрізаного вздовж багета, між половинками якого складають начинку.

22

Heather Locklear – американська акторка, відома зокрема роллю в серіалі «Династія». Також зіграла в екранізації роману «Та, що породжує вогонь» Стівена Кінга.

23

Victoria Principal – американська акторка, відома, зокрема, роллю в серіалі «Даллас».

24

Maury Povich – американський шоумен, ведучий згаданої новинної телепередачі.

25

Amato's - мережа ресторанів італійської кухні на півночі Нової Англії.

26

«Heinz 57» - метафора, що походить з історичної рекламної кампанії продукції Heinz. Число 57 використовувалося, щоб показати широкий вибір продуктів, хоча його взяли суто за бажанням власника компанії. З часом ця фраза стала означати, зокрема, собаку, в якому змішано багато порід.

27

«Born Free» - британсько-американська драма на основі реальних подій про подружжя, що виростило левицю Ельзу й у дорослому віці відпустило її на волю в Кенії. У фільмі звучить однойменна пісня.

28

Shag - американський танець, різновид свінгу. The Chicken і The Dog - танці, що виникли під час так званого «танцювального божевілья» у США 1950-х - 1960-х років.

29

Ідеться про пісню Ніка Лоу «Marie Provost», у якій описано вигадані обставини реальної смерті канадської актриси Марі Прево, що померла від гострого алкоголізму, а її тіло знайшли лише через кілька днів, коли сусіди поскаржилися на постійний собачий гавкіт.

30

По суті (лат.).

31

Tie-dye – техніка фарбування одягу, коли його скручують у вузлик(и) й наносять зверху барвник. Була на піку популярності в 1960-х – 1970-х роках у США.

32

Learjet – канадська компанія – виробник бізнес-літаків.

33

The Four Seasons – один із найвідоміших у світі ресторанів, розташований у Нью-Йорку.

34

Birdland – відомий джаз-клуб у Нью-Йорку.